

การหาระยะลึกจากภาพ 2 มิติ

Find Depth from 2 Dimension Image

นายบรรเจ็ด ประทุมหอม รหัส 44362648
นายภาณุพันธ์ ดับปากพิง รหัส 44362713
นายอนุสรณ์ นาคคงคำ รหัส 44362820

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
วันที่รับ..... 25 / พ.ค. 2553 /

เลขทะเบียน..... 1500 930 x

เลขเรียกหนังสือ..... ปี 50 ภา 421

มหาวิทยาลัยนเรศวร 2547

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปีการศึกษา 2547

ใบรับรองโครงการวิจัย

หัวข้อโครงการ	การหาระยะลึกจากภาพ 2 มิติ
ผู้ดำเนินโครงการ	นายบรรเจ็ด ประทุมหอม รหัส 44362648
	นายภาณุพันธ์ ดับปากพิง รหัส 44362713
	นายอนุสรณ์ นาคคงคำ รหัส 44362820
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ เข้มมนต์
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
ปีการศึกษา	2547

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อนุมัติให้โครงการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะกรรมการสอบโครงการวิจัย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ เข้มมนต์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พนมขวัญ ริยะมงคล)

.....กรรมการ
(อาจารย์พงศ์พันธ์ กิจสนา โยธิน)

หัวข้อโครงการ	การหาระยะลึกจากภาพ 2 มิติ		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายบรรเจ็ด	ประทุมหอม	รหัส 44362648
	นายภาณุพันธ์	คืบปากพิง	รหัส 44362713
	นายอนุสรณ์	นาคกงคำ	รหัส 44362820
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ เข้มเม่น		
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์		
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์		
ปีการศึกษา	2547		

บทคัดย่อ

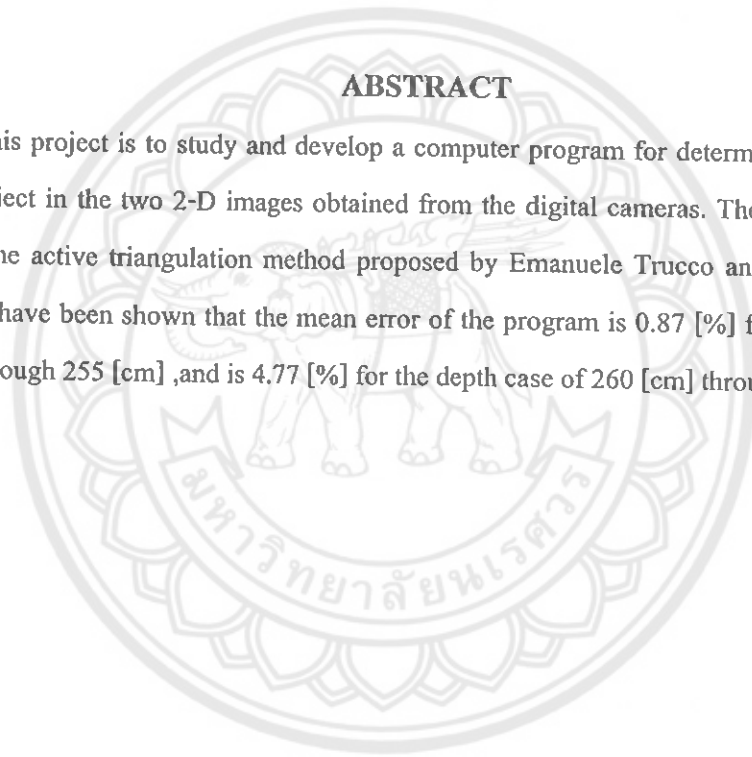
โครงการนี้เป็นการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับหาค่าระยะลึกของวัตถุที่สนใจในภาพ 2 มิติที่ได้รับจากกล้องดิจิตอล ซึ่งระยะลึกนี้คำนวณโดยใช้วิธี Active Triangulation ของ Emanuele Trucco และ Alessandro Verri ค่าระยะลึกตั้งแต่ 40 เซนติเมตร ถึง 255 เซนติเมตร ที่ได้จากการคำนวณของโปรแกรมมีค่าความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย 0.87 เปอร์เซ็นต์ และ ระยะลึกตั้งแต่ 260 เซนติเมตร ถึง 300 เซนติเมตร มีความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย 4.77 เปอร์เซ็นต์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Project Title	Find Depth from 2 Dimension Image		
Name	Mr. Bunjerd	Pratumhom	ID 44362648
	Mr. Panupun	Dabpakping	ID 44362713
	Mr. Anusorn	Nakkongkum	ID 44362820
Project Advisor	Assistant Professor Suchart Yammen , Ph.d		
Major	Computer Engineering		
Department	Electrical and Computer Engineering		
Academic Year	2004		

ABSTRACT

This project is to study and develop a computer program for determining a depth of the interest object in the two 2-D images obtained from the digital cameras. The depth is computed by using the active triangulation method proposed by Emanuele Trucco and Alessandro Verri. The result have been shown that the mean error of the program is 0.87 [%] for the depth case of 40 [cm] through 255 [cm] ,and is 4.77 [%] for the depth case of 260 [cm] through 300 [cm].

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นได้เนื่องจากการทำงานร่วมกันในหลายๆส่วน บุคคลแรกที่ต้องกล่าวถึงคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แยมเม่น อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความเอาใจใส่ แนะนำ และช่วยเหลือเสมอ รวมถึงอาจารย์ท่านอื่นๆ ที่มีได้กล่าวถึง ที่ได้คอยแนะนำ และให้คำปรึกษาจนกลายเป็นความขบใจ ซึ่งต้องขอบพระคุณเป็นอย่างมาก

และต้องขอขอบพระคุณบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้พวกข้าพเจ้ามีวันนี้ ก็คือ บิดา มารดา อันเป็นที่เคารพรักยิ่ง ซึ่งได้เลี้ยงดูพวกข้าพเจ้ามาเป็นอย่างดี พร้อมทั้งให้โอกาสในการศึกษาอย่างเต็มที่ และยังให้กำลังใจ เอาใจใส่อย่างเต็มที่ ในทุกๆด้านอันหาที่เปรียบมิได้ พวกข้าพเจ้าขอระลึกในพระคุณอันสุดประมาณและขอกราบขอบคุณมา ณ ที่นี้

บรรเจิด ประทุมหอม
ภาณุพันธ์ ดับปากพิง
อนุสรณ์ นาคคงคำ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ช

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 ขอบข่ายของโครงการ.....	1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	2
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.6 งบประมาณที่ใช้.....	2

บทที่ 2 ทฤษฎีพื้นฐาน

2.1 กล้องรูเข็ม.....	3
2.2 กล้องดิจิทัล.....	4
2.3 ค่าพารามิเตอร์ของกล้อง.....	5
2.4 เมทริกซ์การวัดกล้อง(Camera Calibration Matrix).....	5
2.5 การเคลื่อนที่ของกล้อง(Camera Motion).....	7
2.6 ค่าสัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์(Lens Distortions Coefficient).....	8
2.7 การหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆของกล้อง(Camera Calibration).....	9
2.8 วิธีการหาระยะลึกโดยใช้กล้อง 2 ตัว.....	11
2.9 ไคเรคโชว์ เอพีไอ(DirectShow API).....	14
2.9.1 สถาปัตยกรรมของไคเรคโชว์.....	15
2.9.2 ขั้นตอนการสร้างแอปพลิเคชันด้วยไคเรคโชว์.....	16
2.9.3 ไคเรคโชว์ฟิลเตอร์.....	20
2.9.4 Filter Graph Manager.....	21

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

2.9.5 การจับภาพวิดีโอในโคเรคโชว์(Video Capture in DirectShow).....	22
2.9.6 การประมวลผลภาพแต่ละเฟรมในโคเรคโชว์.....	32
2.10 OpenCV Library.....	36
2.10.1 โครงสร้างข้อมูลใน OpenCV.....	36
2.10.2 ฟังก์ชันพื้นฐานใน OpenCV.....	40
2.10.3 คลาสในการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง.....	41

บทที่ 3 โครงสร้างและการทำงานของโปรแกรม

3.1 การเลือกกล้อง.....	45
3.2 การหาจุดเป้าหมายในภาพ.....	45
3.3 การใช้งาน โปรแกรม.....	46
3.4 คลาสต่างๆภายในโปรแกรม.....	52

บทที่ 4 ผลการทดลอง

4.1 การหาจุดที่ตรงกันในภาพ.....	55
4.2 การหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง.....	56
4.3 การหาระยะลึก.....	63

บทที่ 5 สรุป

5.1 สรุป.....	66
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	66

เอกสารอ้างอิง.....	67
ภาคผนวก ก.....	69
ภาคผนวก ข.....	76
ประวัติผู้เขียนโครงการ.....	83

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 อัตราส่วนของระยะ โฟกัสต่อความยาว และอัตราส่วนระยะ โฟกัสต่อความกว้างของกล้อง ด้านซ้าย.....	57
4.2 อัตราส่วนของระยะ โฟกัสต่อความยาว และอัตราส่วนระยะ โฟกัสต่อความกว้างของกล้อง ด้านขวา.....	58
4.3 จุดสำคัญของกล้องด้านซ้าย.....	59
4.4 จุดสำคัญของกล้องด้านขวา.....	60
4.5 สัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์ของกล้องด้านซ้าย.....	61
4.6 สัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์ของกล้องด้านขวา.....	62
4.7 ผลการทดลองหาระยะลึก.....	63

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ลักษณะและการทำงานของกล้องรูเข็ม.....	3
2.2 แสดงแบบจำลองทางเรขาคณิตของกล้องรูเข็ม.....	4
2.3 ตัวอย่าง CCDs.....	5
2.4 อธิบายความหมายของค่าพารามิเตอร์ภายใน.....	6
2.5 ภาพที่แสดงความบิดเบี้ยวของเลนส์.....	8
2.6 ภาพที่ได้รับการแก้ไขเนื่องจากความบิดเบี้ยวของเลนส์.....	9
2.7 วัตถุที่ใช้ในการวัดค่ากล้อง.....	10
2.8 แสดงตัวอย่างการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องด้วยวิธีของ Zhengyou Zhang.....	11
2.9 แสดงแสดงระยะลึกของภาพของกล้องรูเข็ม.....	11
2.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพิกัดของจุดและระยะลึก.....	12
2.11 แสดงรังสีที่ใช้ในการหาระยะลึก.....	12
2.12 แสดงการหาพิกัดของจุดที่สนใจด้วยกล้อง 2 ตัว.....	13
2.13 แสดงการหาพิกัดของจุดที่สนใจด้วยกล้อง 2 ตัวในทางปฏิบัติ.....	14
2.14 ฟิวเตอร์กราฟสำหรับเล่นกลับไฟล์ AVI.....	15
2.15 ขั้นตอนการสร้างแอปพลิเคชันด้วยไคเรค โซว์.....	16
2.16 โครงสร้างการทำงานของ ICaptureGraphBuilder.....	22
2.17 ขั้นตอนการค้นหาอุปกรณ์จับภาพที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์.....	29
2.18 โครงสร้างของอุปกรณ์ Crossbar.....	30
2.19 แสดงผลลัพธ์ของการใช้ฟังก์ชัน DrawPoints.....	43
3.1 การหาจุดที่ตรงกันในภาพ.....	45
3.2 หน้าแรกของโปรแกรม.....	46
3.3 หน้า Preview ของโปรแกรม.....	47
3.4 แสดงการหาใช้งาน Tracking.....	48
3.5 หน้า Calib ของโปรแกรม.....	49
3.6 หน้า FindDepth ของโปรแกรม.....	51
4.1 การทดลองหาจุดมุมของตาราง.....	55
4.2 แสดงการหาค่าคุณสมบัติของกล้อง โดยวิธีของ Zhengyou Zhang.....	56

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มา

ในปัจจุบันมีงานบางอย่างที่มนุษย์ไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้ เนื่องจากอาจได้รับความเสี่ยงต่อสุขภาพ จึงมีการคิดค้น พัฒนา และสร้างเครื่องจักรกลที่มาทำงานที่มีความเสี่ยงเช่นนี้ หุ่นยนต์เป็นจักรกลที่มีความฉลาด สามารถทำงานได้ด้วยตัวเอง เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อทำงานแทนมนุษย์ในงานที่เสี่ยงอันตราย ในการพัฒนาให้หุ่นยนต์มีประสิทธิภาพในการทำงานจำเป็นต้องพัฒนาระบบการมองเห็นของหุ่นยนต์ เพราะระบบการมองเห็นจะให้ข้อมูลซึ่งช่วยในการทำงานด้านต่างๆ เช่น การแบ่งแยกวัตถุ การรู้จำรู้จำวัตถุ รวมทั้งการคาดคะเนระยะทาง

โครงการนการหาระยะลึกจากภาพ 2 มิตินี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาและพัฒนาวิธีการ หาระยะทางจากกล้องถึงวัตถุเป้าหมายในภาพ อันเป็นพื้นฐานของการคาดคะเนระยะทางในระบบการมองเห็นของหุ่นยนต์ โดยระบบการมองเห็นของหุ่นยนต์นี้จะประกอบด้วยกล้องดิจิทัล 2 ตัว ทำหน้าที่เป็นตัวรับภาพเข้ามาแล้วมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ทำหน้าที่ตรวจหาวัตถุที่สนใจในภาพแล้วทำการคำนวณหาระยะทางจากตัวกล้องถึงวัตถุที่สนใจ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการนี้คือสามารถนำเอาเทคนิควิธีการหาระยะลึกไปใช้ในระบบการมองเห็นของหุ่นยนต์ เพื่อช่วยในการนำทางหุ่นยนต์เคลื่อนที่หลบหลีกสิ่งกีดขวาง

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษากระบวนการหาระยะลึกของวัตถุจากภาพที่ได้จากกล้องดิจิทัล
2. เพื่อศึกษาการเขียน โปรแกรมเพื่ออ่านภาพจากกล้องดิจิทัล
3. เพื่อศึกษาการเขียน โปรแกรมด้วย Visual C++
4. เพื่อพื้นฐานในการศึกษาทางด้าน Stereo Vision
5. เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทางด้านระบบการนำทางหุ่นยนต์

1.3 ขอบข่ายของโครงการ

1. ระยะลึกที่หาได้มีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์
2. โครงการนี้จะหาระยะลึกจากกล้องถึงวัตถุที่กำหนดเท่านั้น

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการนี้เริ่มด้วยการเลือกซื้อกล้องและอุปกรณ์ประกอบที่มีความเหมาะสมกับโครงการ หลังจากนั้นจึงศึกษากระบวนการรับภาพและประมวลผลที่ได้จากกล้องดิจิทัล แล้วจึงศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาระยะลึกจากภาพ สุดท้ายจะเป็นการเขียนโปรแกรมเพื่อการใช้งานด้วย Visual C++

กิจกรรม	ช.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
1. เขียนโครงสร้างการทำงาน	↔									
2. เลือกซื้อกล้องและเขียนโปรแกรมเพื่อการใช้งานกล้อง		↔	↔							
3. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง				↔	↔					
4. ทดลอง ใช้ไลบรารีต่างๆ					↔	↔				
5. เขียนโปรแกรม							↔	↔		
6. จัดทำคู่มือโครงการ								↔	↔	
7. ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขคู่มือ									↔	↔
8. ส่งโครงการฉบับสมบูรณ์										↔

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สามารถทำการหาระยะลึกได้
2. ความรู้และความเข้าใจในการเขียนโปรแกรมเพื่ออ่านภาพจากกล้องดิจิทัล
3. ความรู้และทักษะในการเขียนโปรแกรมด้วย VisualC++

1.6 งบประมาณที่ต้องใช้

1. ค่าเอกสาร	300	บาท
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์	500	บาท
3. ค่าจัดทำรูปเล่มโครงการ	200	บาท
4. ค่ากล้องดิจิทัล 2 ตัว	2000	บาท
รวมค่าใช้จ่าย	3000	บาท (สามพันบาทถ้วน)

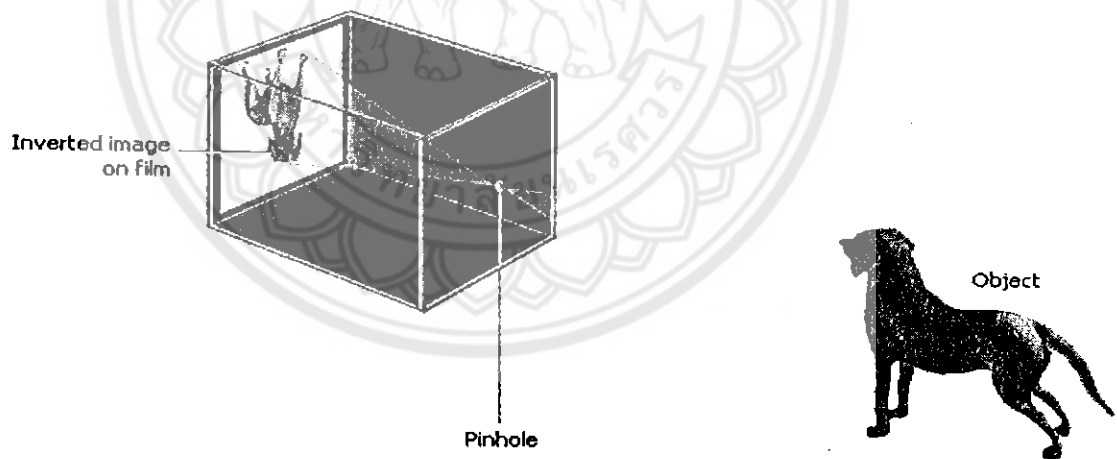
บทที่ 2

ทฤษฎีพื้นฐาน

ความรู้พื้นฐานที่สำคัญในการหาระยะลึกจากภาพจากกล้องดิจิทัล คือการเข้าใจแบบจำลองทางเรขาคณิตของกล้อง ในบทนี้จะกล่าวถึง โครงสร้างและค่าพารามิเตอร์ของกล้องที่จำเป็นในกระบวนการหาระยะลึก ถัดจากนั้นจะอธิบายถึงวิธีการในการหาระยะลึก การใช้งาน DirectShow API ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการอ่านภาพจากกล้อง ดิจิตอล และสุดท้ายจะอธิบายถึง OpenCV Library ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการหาค่าคุณสมบัติของกล้อง และการประมวลผลภาพ

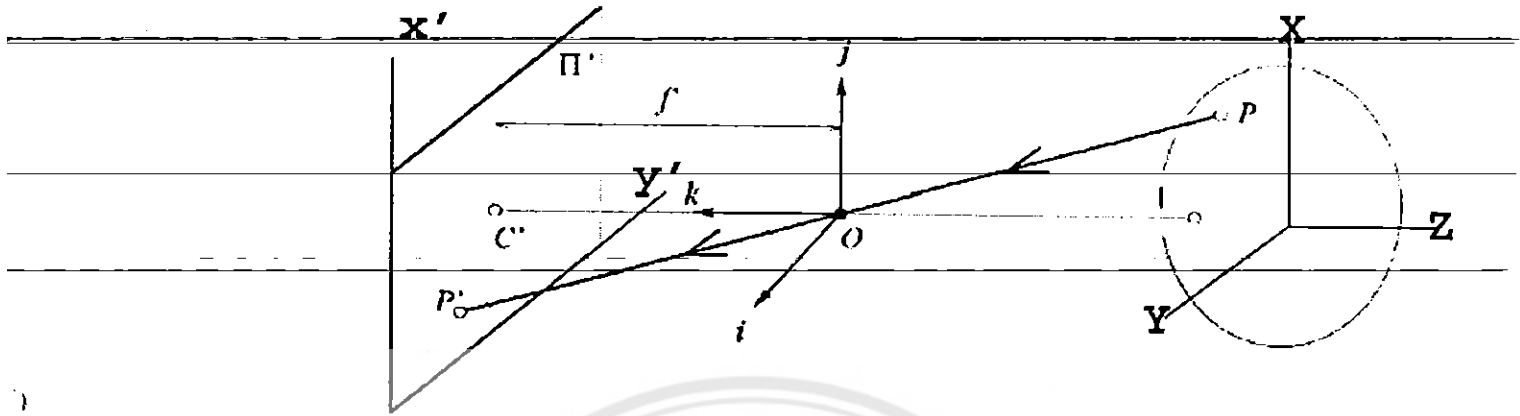
2.1 กล้องรูเข็ม

ในการอธิบายถึงการทำงานของกล้องนั้น นิยมใช้แบบจำลองที่เรียกว่า แบบจำลองกล้องรูเข็ม (Pinhole camera model) ซึ่งได้มาจากการทำงานของกล้องรูเข็ม ลักษณะและการทำงานของกล้องรูเข็ม แสดงดังรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 ลักษณะและการทำงานของกล้องรูเข็ม

ลักษณะของกล้องรูเข็มจะเป็นการนำเอากล้องมาเจาะรูที่ด้านหนึ่งให้เล็กที่สุด และใส่ฉากรับภาพไว้ที่ด้านในที่ตรงกันข้ามกับรูที่เจาะไว้ ภาพที่ปรากฏจะมีลักษณะกลับหัว ซึ่งสามารถสร้างแบบจำลองของกล้องรูเข็มทางเรขาคณิตได้ดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 แสดงแบบจำลองทางเรขาคณิตของกล้องรูเข็ม

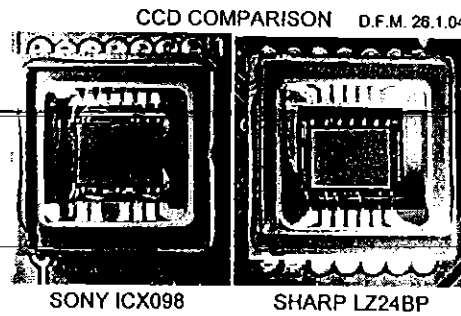
จากภาพที่ 2.2 กำหนดให้จุด O เป็นจุดศูนย์กลางของการฉาย (Projection center) จุด P คือจุดใด ๆ ในโลกที่มีพิกัดเป็น (X, Y, Z) และจุด P' ซึ่งมีพิกัดเป็น (x', y') คือภาพฉายของจุด บนระนาบ Π' คือฉากรับภาพ f' คือระยะระหว่างจุดศูนย์กลางของการฉาย (O) และฉากรับภาพ (Π') เราสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุด P' และจุด P [1] ได้ดังนี้

$$x' = f'(X/Z) \quad (2.1)$$

$$y' = f'(Y/Z) \quad (2.2)$$

2.2 กล้องดิจิตอล

โครงสร้างการทำงานของกล้องดิจิตอลสามารถอธิบายโดยใช้แบบจำลองของกล้องรูเข็ม โดยที่ฉากรับภาพจะเป็น CCDs ซึ่งย่อมาจาก Charge Coupled Devices เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ประกอบขึ้นจากสารกึ่งตัวนำชิ้นเล็กๆ จำนวนมาก ที่มีความไวต่อแสงและสามารถแปลงความเข้มแสงเป็นสัญญาณทางไฟฟ้า จำนวนชิ้นส่วนสารกึ่งตัวนำนี้จะแสดงถึงประสิทธิภาพของภาพของ CCDs นอกจากนี้ใช้ในกล้องดิจิตอลแล้ว CCDs ใช้ในกล้องคู่ดาวที่ส่งไปกับยานอวกาศ สแกนเนอร์ เครื่องอ่านบาร์โค้ดอีกด้วย รูปที่ 2.3 แสดงตัวอย่าง CCDs

รูปที่ 2.3 ตัวอย่าง CCDs

2.3 ค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

ในหัวข้อที่ 2.1 ได้แสดงสมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุดใน 3 มิติของระบบพิกัดฉากของโลก กับจุด 2 มิติในระบบพิกัดฉากของภาพ สมการนี้จะสามารถนำมาใช้ได้จริงถ้าระยะทางทั้งหมดอ้างอิงจากระบบพิกัดฉากของกล้อง และระบบพิกัดฉากของภาพมีจุดกำเนิดอยู่ที่จุดสำคัญ (Principal point- คือจุดที่ แกนของระบบพิกัดของกล้องตัดกับฉากรับภาพ) แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ระบบพิกัดฉากของโลกและระบบพิกัดฉากของภาพมีความสัมพันธ์กัน โดยกลุ่มของค่าทางกายภาพจำนวนหนึ่ง เช่นระยะโฟกัสของเลนส์ ขนาดของพิกเซล ตำแหน่งของจุดสำคัญ ตำแหน่งและทิศทางของกล้อง เราสามารถแยกค่าทางกายภาพเหล่านี้ออกเป็น 2 กลุ่มคือ ค่าพารามิเตอร์ภายใน (Intrinsic Parameter) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบพิกัดฉากของกล้องกับระบบพิกัดฉากของภาพ เราเรียกเมทริกซ์ที่แสดงค่าคุณสมบัติภายในเหล่านี้ว่า เมทริกซ์การวัดกล้อง (Camera Calibration Matrix) ส่วนค่าพารามิเตอร์ภายนอกที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบพิกัดฉากของโลกที่หยุดนิ่ง กับระบบพิกัดฉากของกล้อง เป็นการบอกตำแหน่งและทิศทางของกล้องในอวกาศ สามารถเรียกได้อีกชื่อว่า การเคลื่อนที่ของกล้อง (Camera Motion)

เพื่อให้การพิจารณาการทำงานสามารถทำได้ง่าย ในการคำนวณจะละความจริงที่ว่า กล้องประกอบด้วยเลนส์ จะไม่สนใจจุดที่อยู่ระหว่างจุดศูนย์กลางของการฉายกับฉากรับภาพ เราจะกลับมาพิจารณาผลของเลนส์ที่มีต่อภาพในภายหลัง

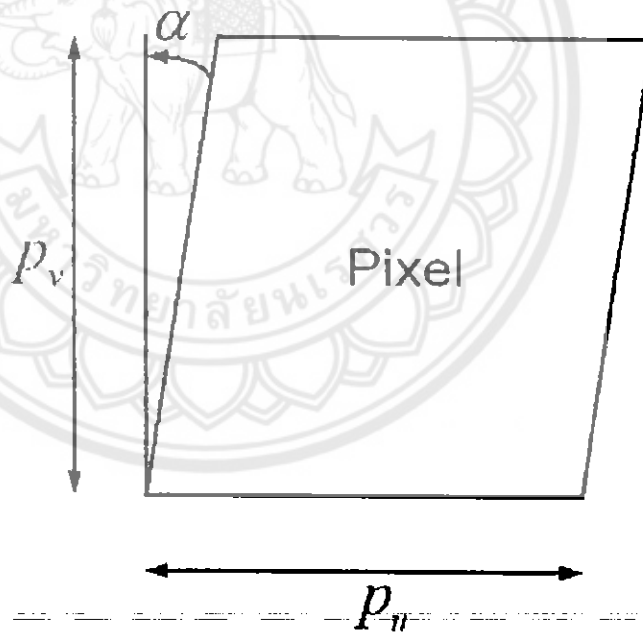
2.4 เมทริกซ์การวัดกล้อง(Camera Calibration Matrix)

กำหนดแทนเมทริกซ์การวัดของกล้องด้วย K ประกอบด้วยค่าพารามิเตอร์ภายในของกล้องในกระบวนการสร้างภาพ เมทริกซ์นี้ใช้ในการแปลงไปและกลับระหว่างระบบพิกัดฉากของกล้องและระบบพิกัดฉากของภาพ [2]

$$K = \begin{pmatrix} \frac{f}{p_u} & (\tan \alpha) \frac{f}{p_v} & u_0 \\ 0 & \frac{f}{p_v} & v_0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad (2.3)$$

ระยะโฟกัส f ทำหน้าที่เป็นตัวแปรขยาย ในกล้องปกติระยะโฟกัสจะมีค่าไม่เท่ากับ 1 และระยะโฟกัสอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างกระบวนการสร้างภาพ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระยะโฟกัส ก็จะต้องมีการวัดค่าคุณสมบัติภายในของกล้องอีกครั้ง

ค่าตัวแปร p_u และ p_v แสดงถึงความกว้างและความยาวของพิกเซลของรูปภาพ $c = [u_0, v_0]^T$ คือจุดสำคัญ(Principal Point)และ α แสดงถึงมุมของการหมุน(Skew angle)ของพิกเซล รูปที่ 2.4 แสดงความหมายของตัวแปรต่างๆ

รูปที่ 2.4 อธิบายความหมายของค่าพารามิเตอร์ภายใน

เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่าย จึงกำหนดค่าตัวแปรของเมทริกซ์การวัดใหม่ดังนี้

$$K = \begin{pmatrix} f_u & s & u_0 \\ 0 & f_v & v_0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad (2.4)$$

เมื่อ f_u และ f_v คือระยะโฟกัสวัดในความกว้างและความสูงของพิกเซลด์ s แสดงถึงการบิดของพิกเซลด์ และอัตราส่วน $f_u : f_v$ จะแสดงถึงอัตราส่วนของกล้อง และในทางปฏิบัติจะกำหนดให้ $s = 1$

เราจะใช้เมทริกซ์การวัดในการแปลงจุดในระบบพิกัดฉากของกล้องมายังระบบพิกัดฉากของภาพ เมื่อกำหนดให้ m คือจุดในระบบพิกัดฉากภาพ และ M คือจุดในระบบพิกัดฉากกล้อง และ K คือเมทริกซ์การวัดของกล้อง เราสามารถแสดงกระบวนการแปลงจากระบบพิกัดฉากกล้องไปยังระบบพิกัดฉากของภาพด้วยสมการดังต่อไปนี้

$$m = KM \quad (2.5)$$

2.5 การเคลื่อนที่ของกล้อง(Camera Motion)

การเคลื่อนที่ของพิกัดฉากของกล้องในฉาก 3 มิติสามารถแสดงได้ด้วยเมทริกซ์การหมุน (Rotation Matrix) R และเวกเตอร์การเคลื่อนที่ (Translation Vector) t การเคลื่อนที่ของกล้องจากระบบพิกัดฉาก C_1 ไปยังระบบพิกัดฉาก C_2 สามารถแสดงได้โดย [1]

$$C_2 = \begin{pmatrix} R & t \\ 0_3^T & 1 \end{pmatrix} C_1 \quad (2.6)$$

เมื่อ R คือเมทริกซ์การหมุนที่มีมิติ 3×3 และ t คือเวกเตอร์การเคลื่อนที่ในทิศทาง X, Y และ Z การเคลื่อนที่ของจุดในฉากจะเท่ากับการย้อนกลับของกล้อง แสดงได้ดังสมการด้านล่าง

$$M_2 = \begin{pmatrix} R^T & -R^T t \\ 0_3^T & 1 \end{pmatrix} M_1 \quad (2.7)$$

เมื่อเรารวมสมการต่างเข้าด้วยกัน เราสามารถแสดงการฉายภาพได้ดังนี้[1]

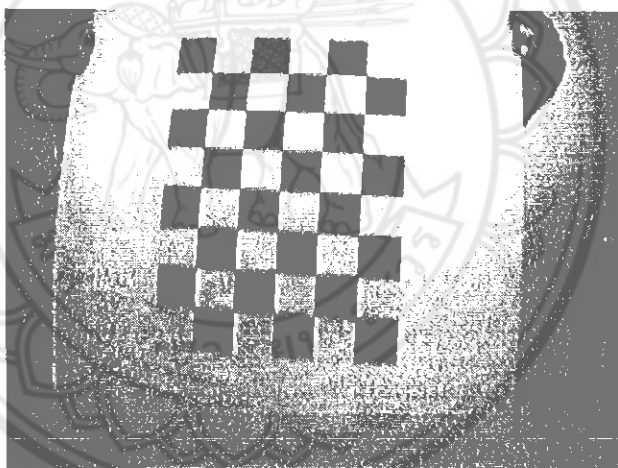
$$m = K \begin{bmatrix} R & t \end{bmatrix} M \quad (2.8)$$

$$m = PM \quad (2.9)$$

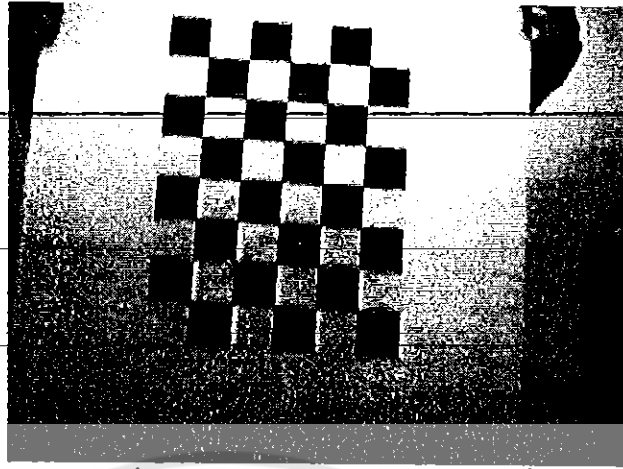
$$P = K \begin{bmatrix} R & t \end{bmatrix} \quad (2.10)$$

2.6 ค่าสัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์(Lens distortion coefficient)

ภาพที่ได้จากกล้องที่ประกอบด้วยด้วยเลนส์ จะประกอบด้วยความผิดพลาดที่เกิดจากเลนส์ ภาพที่ 2.5 แสดงภาพที่ได้จากกล้องที่ประกอบด้วยความผิดพลาดที่เกิดจากเลนส์ จะสังเกตเห็นความบิดเบี้ยวเนื่องจากเลนส์ทำให้ขอบของกระดานหมากรุกมองเห็นเป็นเส้นโค้ง และภาพที่ 2.6 เป็นภาพเดียวกับภาพที่ 2.5 แต่ได้รับการปรับแก้ความบิดเบี้ยวของเลนส์แล้ว

รูปที่ 2.5 ภาพที่แสดงความบิดเบี้ยวของเลนส์

ภาพ 2.6 ภาพที่ได้รับการแก้ไขเนื่องจากความบิดเบี้ยวของเลนส์

ความคิดพลาดเนื่องจากความบิดเบี้ยวของเลนส์สามารถอธิบายได้ด้วยสมการ [2]

$$x_d = x + x(k_1 r^2 + k_2 r^4) + (2p_1 xy + p_2(r^2 + 2x^2)) \quad (2.11)$$

$$y_d = y + y(k_1 r^2 + k_2 r^4) + (2p_1 xy + p_2(r^2 + 2y^2)) \quad (2.12)$$

$$r^2 = x^2 + y^2 \quad (2.13)$$

เมื่อ x_d, y_d คือ พิกัดของจุดของภาพเนื่องมาจากความบิดเบี้ยวของเลนส์

x, y คือ พิกัดของภาพที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

k_1, k_2, p_1, p_2 คือ สัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์

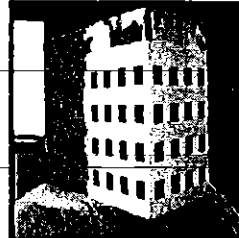
เมื่อเราทราบสัมประสิทธิ์ของเลนส์เราสามารถทำการปรับแก้ความคิดพลาดเนื่องจากความบิดเบี้ยวของเลนส์ได้ และจะทำให้เราสามารถได้จุดของภาพที่มีความถูกต้องมากขึ้น

2.7 การหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆของกล้อง(Camera Calibration)

ในการทำงานทางด้านระบบการมองเห็นด้วยคอมพิวเตอร์มักเกี่ยวข้องกับการใช้งานค่าพารามิเตอร์ต่างๆของกล้อง จึงได้มีผู้พยายามคิดหาวิธีการ ในการหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆของกล้อง ออกมาหลายวิธี ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ [2]

1. การวัดด้วยเทคนิคการถ่ายภาพ ทำได้โดยการจับภาพวัตถุที่ใช้ในการวัด(Calibration Object)ที่ทราบตำแหน่งในพิกัด 3 มิติเป็นอย่างละเอียด กระบวนการวัดสามารถทำได้อย่างมี

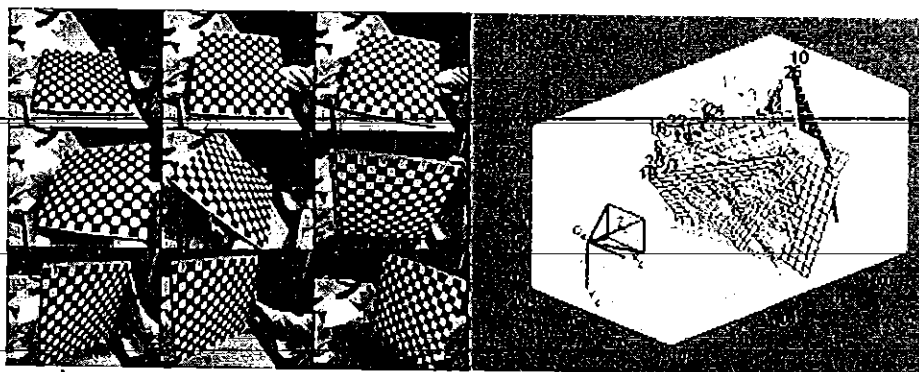
ประสิทธิภาพ วัตถุที่ใช้ในการวัดมักจะประกอบด้วยระนาบ 2 หรือ 3 ระนาบที่ตั้งฉากซึ่งกันและกัน
เทคนิคการวัดด้วยวิธีนี้ต้องการสภาพแวดล้อมที่มีความเที่ยงตรงสูง จึงมีค่าใช้จ่ายในการวัดมาก

รูปที่ 2.7 วัตถุที่ใช้ในการวัดค่ากล้อง

2. การวัดด้วยตัวเอง (Self-Calibration) เทคนิคของวิธีการนี้ไม่จำเป็นต้องใช้วัตถุในการวัด ใช้เพียงการเคลื่อนที่กล้องไปในฉากที่หยุดนิ่ง จุดต่างๆ ในภาพจะสร้างเงื่อนไข ที่ทำให้เราสามารถคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ภายในของกล้องได้ ซึ่งมาจากเงื่อนไขที่ว่า ถ้าภาพที่ได้จากกล้องตัวเดียวกัน ต้องมีค่าพารามิเตอร์ภายในเท่ากัน ในกระบวนการวัดต้องใช้ภาพอย่างน้อย 3 ภาพในการหาค่าพารามิเตอร์ภายในและภายนอกของกล้องที่จะช่วยในกระบวนการสร้างกลับของภาพ เทคนิควิธีการนี้มีความยืดหยุ่นสูง แต่ผลลัพธ์ที่ได้ยังไม่สามารถเชื่อถือได้

ในปี พ.ศ. 2541 Zhengyou Zhang ได้นำเสนอวิธีการใหม่ในการหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ของกล้องในบทความที่ชื่อว่า A Flexible New Technique for Camera Calibration ซึ่งวิธีการที่นำเสนอ จะเป็นการนำเอาเทคนิควิธีการวัดด้วยเทคนิคการถ่ายภาพ และการวัดด้วยตัวเองมาใช้ คือ จะจับภาพของกระดานหมากรุกฮอสในมุมต่างๆ อย่างน้อย 2 ภาพ แล้วนำมาคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ของกล้อง ซึ่งมีข้อกำหนดว่ากระดานหมากรุกฮอสหรือกล้องอย่างใดอย่างหนึ่งสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างอิสระ โดยที่เราไม่จำเป็นต้องทราบตำแหน่งที่แน่นอนทั้งของกล้องและกระดานหมากรุกฮอสเลย ซึ่งวิธีการนี้ให้ผลลัพธ์ที่มีความถูกต้องในระดับที่สามารถนำไปใช้งานได้

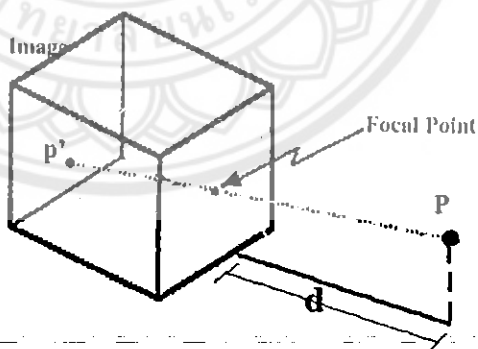

รูปที่ 2.8 แสดงตัวอย่างการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องด้วยวิธีของ Zhengyou Zhang

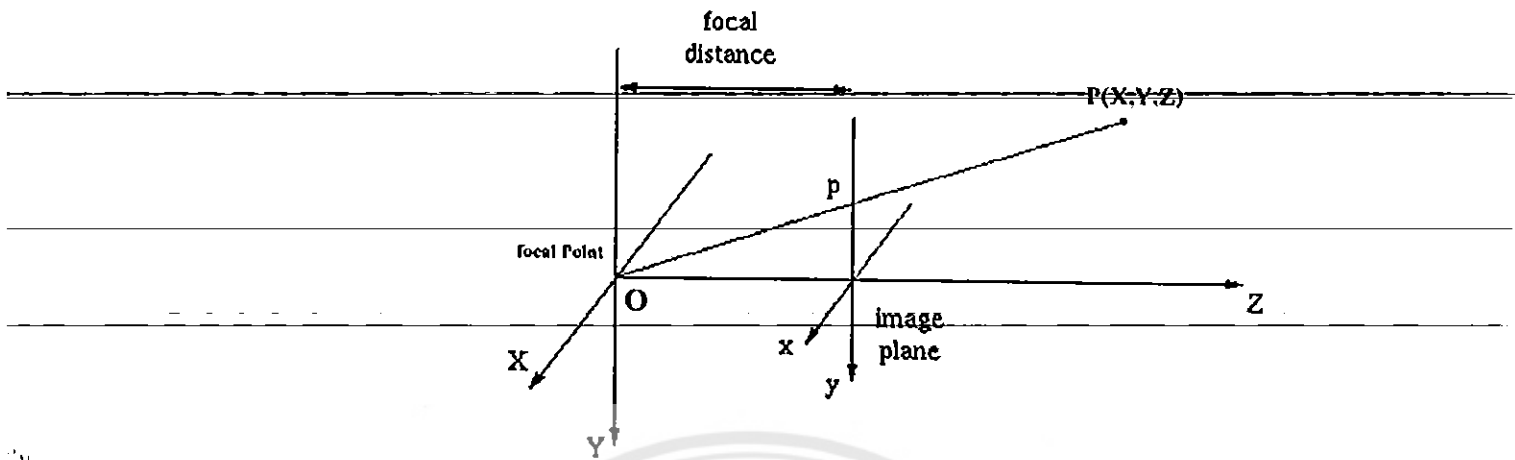
เนื่องจากประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นของวิธีการนี้ จึงได้มีการนำไปใช้สร้างโปรแกรมสำหรับหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องหลายโปรแกรม ในโครงการนี้ได้เลือกใช้ฟังก์ชันใน OpenCV ในการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

2.8 วิธีหาระยะลึกโดยใช้กล้อง 2 ตัว

พิจารณาจากรูปที่ 2.9 แสดงการทำงานของกล้องรูเข็มจะเห็นว่าระยะลึกที่ต้องการหาคือระยะห่างระหว่างจุด P กับระนาบด้านหน้าของกล้องที่มีจุดโฟกัสอยู่ด้วย จากรูปที่ 2.9 d คือระยะลึกของจุด P

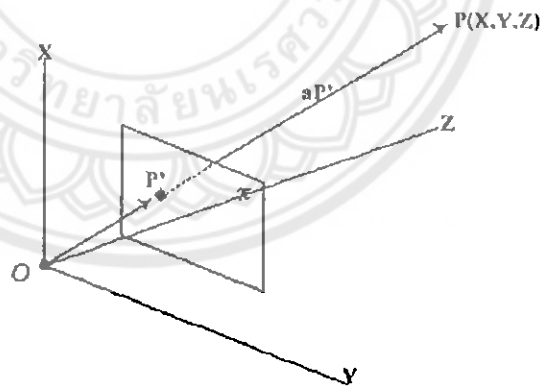

รูปที่ 2.9 แสดงระยะลึกของภาพของกล้องรูเข็ม

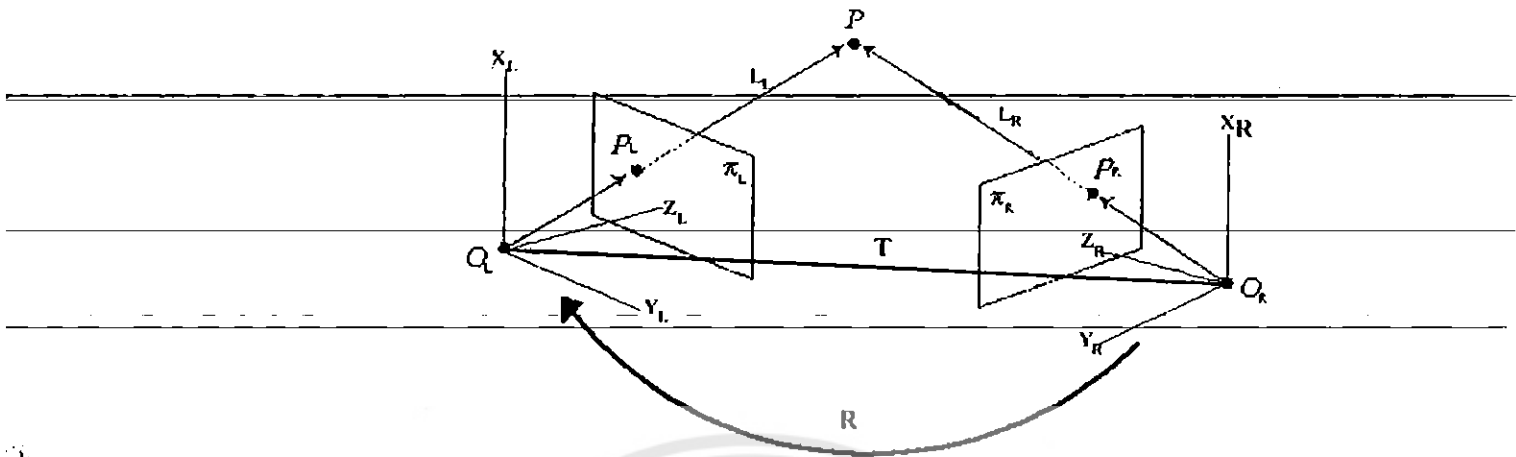
รูปที่ 2.10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพิกัดของจุดและระยะลึก

รูปที่ 2.10 แสดงระบบพิกัดฉากของกล้องที่มีจุดโฟกัสอยู่ที่จุดกำเนิด และฉากรับภาพขนานกับระนาบ XY อยู่ในตำแหน่งที่ Z มากกว่า 0 และพิกัดของ P คือ (X, Y, Z) จากรูปจะเห็นว่าระยะลึกของจุด P คือ Z ดังนั้นในระบบที่เอาระบบพิกัดฉากของกล้องเป็นระบบอ้างอิง ระยะลึกสามารถหาได้จากองค์ประกอบทางแกน Z ของพิกัดของจุดที่เราสนใจ

รูปที่ 2.11 แสดงรังสีที่ใช้ในการหาระยะลึก

การหาพิกัดของจุดที่เราสนใจ จากข้อมูลของตำแหน่งในระบบพิกัดฉากของภาพของจุดนั้น เรียกว่าการสร้างกลับของภาพ(Image Reconstruction) เมื่อ P' คือจุดที่อยู่บนฉากรับภาพ π และ P คือจุดที่เราสนใจ การสร้างกลับของภาพจากกล้องตัวเดียวจะทำให้เราได้เส้นตรงที่มีสมการเป็น $a\overline{OP'}$ เมื่อ $a \in \mathbb{R}$ ดังนั้นเราจึงต้องใช้กล้องอย่างน้อย 2 ตัวในการหาพิกัดของจุดที่เราสนใจ

รูปที่ 2.12 แสดงการหาพิกัดของจุดที่สนใจด้วยกล้อง 2 ตัว

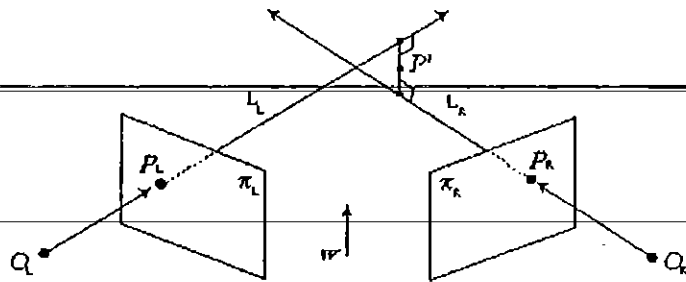
รูปที่ 2.12 แสดงระบบที่ประกอบด้วยกล้อง 2 ตัว จากรูปจะเห็นว่าเราสามารถหาดำแหน่งของจุด P ได้จากการหาจุดตัดของเส้นตรงที่ลากผ่านจุด O_L และ p_L และเส้นตรงที่ผ่านจุด O_R และ p_R เมื่อ กำหนดว่า พิกัดของกล้องตัวซ้ายเป็นพิกัดอ้างอิง และกำหนดว่า R คือเมทริกซ์ที่แสดงการหมุนของระบบพิกัดฉากของกล้องด้านขวาเมื่อเทียบกับพิกัดฉากของกล้องด้านซ้าย และ T คือ เวกเตอร์ที่แสดงการเลื่อนที่ของจุดกำเนิดของระบบพิกัดฉากของกล้องด้านขวาเทียบกับพิกัดฉากของกล้องด้านซ้าย เราสามารถแสดงได้ว่าเส้นตรง L_L ได้ด้วย $a\overline{O_L p_L}$ และ แทนเส้นตรง L_R ด้วย $T + b(R^T \overline{O_R p_R})$

ในทางปฏิบัติแล้วในการหาค่าตำแหน่งของจุดของวัตถุในภาพมักจะมีผลพลารวมอยู่ด้วย ดังนั้นเส้นทั้งสองจึงอาจจะไม่ตัดกัน ดังแสดงในภาพที่ 2.13 ในการคำนวณหาพิกัดของจุดของวัตถุที่สนใจ จะหาค่าเฉลี่ยจากจุดที่เส้นตรงทั้งสองที่อยู่ใกล้กันที่สุด ในรูปที่ 2.13 คือจุด P' ซึ่งเป็นจุดกึ่งกลางของส่วนของเส้นตรงที่ขนานกับเวกเตอร์ w เชื่อมเส้นตรง L_L และ L_R เข้าด้วยกัน โดยที่ w คือเวกเตอร์ที่ตั้งฉากกับเส้นตรงทั้งสอง เราสามารถหาค่าจุดบนเส้นตรง L_L และ L_R ที่อยู่ใกล้ที่สุดได้จากแก้ระบบสมการ[3]

$$T = a\overline{O_L p_L} - b(R^T \overline{O_R p_R}) + c(\overline{O_L p_L} \times (R^T \overline{O_R p_R})) \quad (2.14)$$

และสามารถหาจุด P' ที่เป็นจุดที่เป็นค่าเฉลี่ยได้จาก[3]

$$P' = \frac{(a\overline{O_L p_L} + T + b(R^T \overline{O_R p_R}))}{2} \quad (2.15)$$

รูปที่ 2.13 แสดงการหาพิกัดของจุดที่สนใจด้วยกล้อง 2 ตัวในทางปฏิบัติ

เมื่อรู้ค่าคุณสมบัติของกล้อง สามารถหาค่า R และ T ได้ดังนี้[3]

$$R = R_R R_L^T \quad (2.16)$$

$$T = T_L - R^T T_R \quad (2.17)$$

เมื่อ R_L คือเมทริกซ์การหมุนของกล้องด้านซ้าย
 R_R คือเมทริกซ์การหมุนของกล้องด้านขวา
 T_L คือเวกเตอร์การเลื่อนที่ของกล้องด้านซ้าย
 T_R คือเมทริกซ์การเลื่อนที่ของกล้องด้านขวา

2.9 DirectShow API

ไมโครซอฟต์ไดเรกโชว์ เอพีไอ (Microsoft DirectShow API) เป็นสถาปัตยกรรมสำหรับสื่อข้อมูลบนแพลตฟอร์มไมโครซอฟต์วินโดวส์ (Microsoft Windows Platform) โดยเป็นส่วนหนึ่งของไมโครซอฟต์ไดเรกเอ็กซ์ เอพีไอ (Microsoft DirectX API) ซึ่งเราสามารถนำไดเรกโชว์มาใช้ในการเขียนโปรแกรมเพื่อเล่นหรือเก็บภาพจากสื่อมัลติมีเดียได้ เราสามารถเขียนแอปพลิเคชันโดยใช้ไดเรกโชว์ เช่น โปรแกรมเล่นหรือตัดต่อวิดีโอ โปรแกรมจับภาพจากกล้องดิจิทัล

ไดเรกโชว์ใช้หลักการของ COM (Component Object Model) ดังนั้นในการใช้งานไดเรกโชว์จึงต้องมีความเข้าใจการเขียนโปรแกรมแบบ COM Client

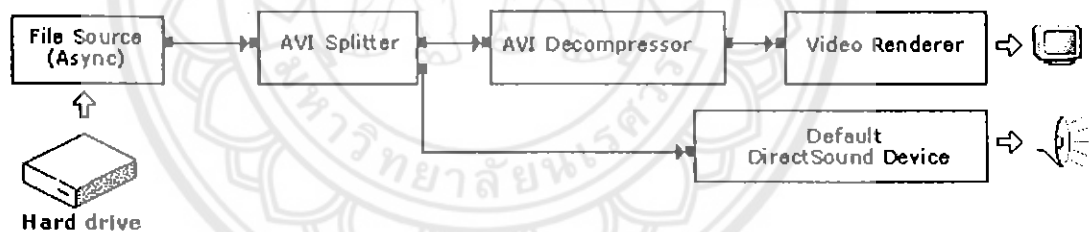
2.9.1 สถาปัตยกรรมของโคเรคโรว์

โครงสร้างการทำงานของโคเรคโรว์เกิดจากเอาหน่วยของซอฟต์แวร์ (Software Component) ที่เรียกว่า ฟิลเตอร์ (Filter) มาต่อกัน ฟิลเตอร์คือหน่วยของโปรแกรมที่ทำการจัดการกับข้อมูลในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย ตัวอย่างของงานที่ทำโดย โคเรคโรว์ฟิลเตอร์

- อ่านไฟล์จากดิสก์
- จับภาพวิดีโอ จากอุปกรณ์จับภาพ เช่น กล้องดิจิทัล การ์ดวิดีโอ
- จัดการกับข้อมูลที่มีการบีบอัด เช่น MPEG-1 Video
- ส่งข้อมูลไปแสดงผลยังอุปกรณ์แสดงผล เช่น การ์ดแสดงผล การ์ดเสียง

ฟิลเตอร์สามารถรับข้อมูลเข้าและส่งข้อมูลออก ตัวอย่างเช่น ฟิลเตอร์สำหรับคลายการบีบอัดข้อมูล MPEG-1 (Decode MPEG-1 Video) ข้อมูลเข้าคือ สายข้อมูล MPEG-1 และข้อมูลออกคือ ชุดของข้อมูลวิดีโอที่ได้รับการคลายการบีบอัดแล้ว

ในโคเรคโรว์แอปพลิเคชันจะจัดการกับงานต่างๆ โดยการนำเอาฟิลเตอร์มาต่อเข้าด้วยกัน ดังนั้นข้อมูลที่ออกจากฟิลเตอร์หนึ่งจะเข้าสู่ฟิลเตอร์ตัวอื่น กลุ่มของฟิลเตอร์ที่มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกันเรียกว่า ฟิลเตอร์กราฟ (Filter Graph) ตัวอย่าง ฟิลเตอร์กราฟที่ใช้ในการเล่นกลับ ไฟล์ AVI

รูปที่ 2.14 ฟิลเตอร์กราฟสำหรับเล่นกลับไฟล์ AVI

File Source Filter จะทำการอ่านไฟล์ AVI จากฮาร์ดดิสก์

AVI Splitter Filter จะทำการแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 สายคือ ข้อมูลวิดีโอที่ได้รับการบีบอัด และ ข้อมูล ออดิโอ

AVI Decompressor Filter จะทำการคลายข้อมูลวิดีโอที่ได้รับการบีบอัด ได้ผลลัพธ์เป็นข้อมูลของวิดีโอแต่ละเฟรม

Video Renderer Filter จะทำการวาดข้อมูลภาพแต่ละเฟรมลงบนหน้าจอ

Default DirectSound Device Filter จะทำการแสดงเสียงออกทางลำโพง

แอปพลิเคชันไม่สามารถจัดการกับกระแสข้อมูลในฟิลเตอร์กราฟได้โดยตรงแต่สามารถควบคุมฟิลเตอร์เหล่านี้ได้โดยผ่านโครงสร้างโปรแกรมระดับสูง (High Level Component) ที่เรียกว่า Filter Graph Manager ซึ่งแอปพลิเคชันสามารถสั่งให้ฟิลเตอร์กราฟเริ่มต้นทำงานหรือหยุดทำงานได้โดยผ่าน Filter Graph Manager นอกจากนี้แอปพลิเคชันสามารถรู้เหตุการณ์ที่เกิดภายในฟิลเตอร์กราฟโดยผ่าน Message ที่ส่งผ่าน Filter Graph Manager

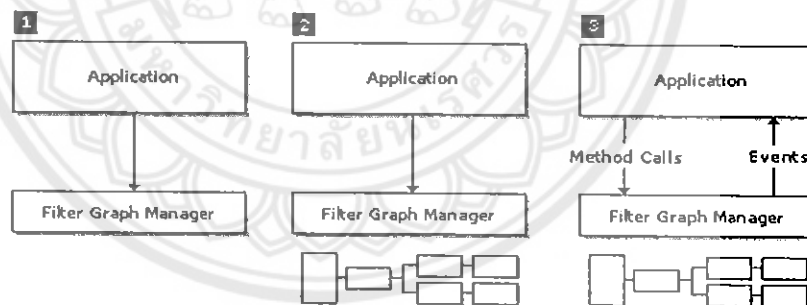
นอกจากช่วยในการควบคุมการทำงานของฟิลเตอร์กราฟแล้ว Filter Graph Manager ยังช่วยในการสร้างฟิลเตอร์กราฟอีกด้วย

2.9.2 ขั้นตอนการสร้างแอปพลิเคชันด้วย ไดรเรคโซว์

ก่อนที่จะทำการสร้างแอปพลิเคชันด้วยไดเรคโซว์ต้องทำการติดตั้งไดเรคเอ็กซ์ เอสดีเค (DirectX SDK) ก่อน รายละเอียดการติดตั้งไดเรคเอ็กซ์ สามารถอ่านได้ที่ภาคผนวก ก

ขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมที่ใช้ไดเรคโซว์มีอยู่ 3 ขั้นตอน

1. สร้างอินสแตนซ์(instance) ของ Filter Graph Manager
2. ใช้ Filter Graph Manager ในการสร้างฟิลเตอร์กราฟ
3. เริ่มต้นการทำงานของฟิลเตอร์กราฟ

รูปที่ 2.15 ขั้นตอนการสร้างแอปพลิเคชันด้วยไดเรคโซว์

ตัวอย่างโปรแกรมสำหรับเล่นกลับไฟล์ AVI

1. ใช้ฟังก์ชัน CoInitialize เพื่อเป็นการบอกคอมพิวเตอร์จะมีการใช้ COM ในโปรแกรม

```
HRESULT hr = CoInitialize(NULL);
if (FAILED(hr))
{
    // Add error-handling code here.
}
```

2. การสร้าง Instance ของ FilterGraph Manager ด้วยฟังก์ชัน CoCreateInstance

```
IGraphBuilder *pGraph;
HRESULT hr = CoCreateInstance ( CLSID_FilterGraph,
                                NULL,
                                CLSCTX_INPROC_SERVER,
                                IID_IGraphBuilder,
                                (void **)&pGraph
                                )
```

3. ใช้ Filter Graph Manager ที่ได้สร้างออบเจกต์ IMediaControl สำหรับควบคุมการทำงานของฟิลเตอร์กราฟและสร้างออบเจกต์ IMediaEvent สำหรับรับ Message จากฟิลเตอร์กราฟ

```
IMediaControl *pControl;
IMediaEvent *pEvent;
hr = pGraph->QueryInterface(IID_IMediaControl, (void **)&pControl);
hr = pGraph->QueryInterface(IID_IMediaEvent, (void **)&pEvent);
```

4. การสร้างฟิลเตอร์กราฟสำหรับเล่นกลับไฟล์ AVI ซึ่งในตัวอย่างจะเป็นการสร้างแบบอัตโนมัติ

```
hr = pGraph->RenderFile("C:\\Example.avi", NULL);
```

5. เริ่มต้นการทำงานของฟิลเตอร์กราฟด้วยออบเจกต์ IMediaControl ที่สร้างขึ้น

```
hr = pControl -> Run();
```

6. รอจนกว่าจะเกิดเหตุการณ์จบ ไฟล์ด้วยออบเจกต์ IMediaEvent

```
long evCode = 0;
pEvent -> WaitForCompletion(INFINITE, &evCode);
```

7. เมื่อจบการทำงานของโปรแกรมต้องมีการคืนหน่วยความจำให้กับระบบ

```
pControl ->Release();
```

```
pEvent->Release();
```

```
pGraph->Release();
```

```
CoUninitialize();
```

ตัวอย่างโปรแกรมที่สมบูรณ์

```
#include <dshow.h>
```

```
void main(void)
```

```
{
```

```
    IGraphBuilder *pGraph = NULL;
```

```
    IMediaControl *pControl = NULL;
```

```
    IMediaEvent *pEvent = NULL;
```

```
    //Initialize the COM library
```

```
    HRESULT hr = CoInitialize(NULL);
```

```
    if(FAILED(hr))
```

```
    {
```

```
        printf("Error – Could not initialize COM library");
```

```
        return;
```

```
    }
```

```
    //Create the filter graph manager and query for interfaces.
```

```
    hr = CoCreateInstance(CLSID_FilterGraph, NULL,
```

```
                        CLSCTX_INPROC_SERVER, IID_IGraphBuilder,
```

```
                        (void **) &pGraph);
```

```
    if(FAILED(hr))
```

```
    {
```

```
        printf("Error – Could not create the Filter Graph Manager.");
```

```
        return;
```

```
    }
```

```
hr = pGraph->QueryInterface(IID_IMediaControl, (void **)&pControl);  
hr = pGraph->QueryInterface(IID_IMediaEvent, (void **)&pEvent);
```

```
//Build the graph. IMPORTANT: Change this string to file on your system.
```

```
hr = pGraph->RenderFile("C:\\Example.avi", NULL);
```

```
if(SUCCEEDED(hr))
```

```
{
```

```
    //Run the graph
```

```
    hr = pControl->Run();
```

```
    if(SUCCEEDED(hr))
```

```
    {
```

```
        //Wait for complete
```

```
        long evCode ;
```

```
        pEvent->WaitForCompletion(INFINITE, &evCode);
```

```
    }
```

```
}
```

```
pControl->Release();
```

```
pEvent->Release();
```

```
pGraph->Release();
```

```
CoUninitialize();
```

```
}
```

2.9.3 ไคเรคโรว์ฟิลเตอร์

ไคเรคโรว์ฟิลเตอร์คือ COM Object ที่ทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง ไคเรคโรว์ประกอบด้วยฟิลเตอร์มากมายสำหรับให้แอปพลิเคชันเรียกใช้งาน นอกจากนี้ผู้ใช้อังยังสามารถสร้างฟิลเตอร์ขึ้นใช้ได้อีก โดยการ สืบทอดจากฟิลเตอร์ที่มีอยู่แล้ว

ฟิลเตอร์จะประกอบด้วย pin ที่ใช้สำหรับส่งผ่านข้อมูลจากฟิลเตอร์หนึ่งไปยังอีกฟิลเตอร์หนึ่ง pin เป็น COM object สามารถแบ่งได้ 2 ชนิดคือ

1. อินพุตพิน(Input pin)จะทำหน้าที่รับข้อมูลเข้าสู่ฟิลเตอร์
2. เอาท์พุตพิน(Output pin) จะทำหน้าที่ส่งข้อมูลออกจากฟิลเตอร์

ฟิลเตอร์บางชนิดอาจจะประกอบด้วยอินพุตพินเพียงอย่างเดียว เช่น Renderer Filter หรือบางชนิดอาจจะมีเพียงเอาท์พุตพินเพียงอย่างเดียวเช่น Source Filter หรืออาจจะประกอบด้วยทั้งอินพุตและเอาท์พุตพิน เช่น Transform Filter ฟิลเตอร์อาจจะประกอบด้วยอินพุตหรือเอาท์พุตมากกว่า 1 ตัว

เราสามารถแบ่งฟิลเตอร์ใน ไคเรคโรว์ออกเป็นกลุ่ม ได้ดังนี้

Source Filter

ใช้สำหรับนำข้อมูลเข้าสู่ฟิลเตอร์กราฟ ซึ่งข้อมูลอาจจะมาจาก ไฟล์ในดิสก์ , ระบบเครือข่าย, กล้องหรือการ์ดสำหรับจับภาพจากวิดีโอ แต่ละ Source Filter สามารถจัดการกับข้อมูลต่างชนิดจากแหล่งข้อมูลเดียวกัน

Transform Filter

ทำหน้าที่รับข้อมูลทางอินพุตพิน ทำการประมวลผล และทำการส่งผลลัพธ์ออกทางเอาท์พุตพิน

Renderer Filter

ฟิลเตอร์นี้จะอยู่ในตำแหน่งท้ายสุดในฟิลเตอร์กราฟ ทำหน้าที่รับข้อมูลทางอินพุตพินแล้ว แสดงออกสู่ผู้ใช้ เช่น ฟิลเตอร์สำหรับวาดภาพวิดีโอออกทางหน้าจอ

Splitter Filter

ทำหน้าที่แยกข้อมูลที่รับเข้ามาทางอินพุตพินออกเป็นข้อมูลตั้งแต่ 2 สายทางด้านเอาท์พุตพิน เช่น AVI-Splitter-Filter ทำหน้าที่แยกข้อมูลภาพและเสียงออกจากไฟล์ AVI

Mux Filter

ทำหน้าที่ตรงกันข้ามกับ Splitter Filter คือทำหน้าที่รวมข้อมูลตั้งแต่ 2 สายขึ้นไปให้ออกมาเป็นข้อมูลสายเดียว เช่น AVI Mux รับข้อมูลวิดีโอ และเสียง นำมารวมกันและส่งผลลัพธ์เป็นข้อมูลในรูปแบบ AVI ออกไป

2.9.4 Filter Graph Manager

filter Graph Manager คือ COM object ที่ทำหน้าที่สร้างและควบคุมการทำงานของฟิลเตอร์กราฟ เป็นศูนย์กลางการทำงานของไดเรกทอรี แอปพลิเคชันใช้ Filter Graph Manager ในการสร้างควบคุมการทำงานและติดต่อกับฟิลเตอร์กราฟ นอกจากนี้ Filter Graph Manager ยังเป็นตัวช่วยให้ฟิลเตอร์ต่างๆในฟิลเตอร์กราฟสามารถทำงานสอดคล้องกัน ทำการส่งข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในฟิลเตอร์กราฟไปสู่แอปพลิเคชัน และยังประกอบด้วยฟังก์ชันที่ควบคุมการทำงานของฟิลเตอร์กราฟอีกมากมาย

Filter Graph Manager ประกอบด้วย Interface ที่สำคัญดังนี้

IFilterGraph Interface

IFilterGraph Interface ประกอบด้วยฟังก์ชันที่เกี่ยวข้องกับการสร้างฟิลเตอร์กราฟ เช่น

- AddFilter ทำหน้าที่เพิ่ม ฟิลเตอร์เข้า ไปยังฟิลเตอร์กราฟ
- RemoveFilter ทำหน้าที่นำเอาฟิลเตอร์ที่กำหนดออกจากฟิลเตอร์กราฟ
- EnumFilter ทำหน้าที่ตรวจสอบจำนวนและชนิดของฟิลเตอร์ในฟิลเตอร์กราฟ
- ConnectDirect ทำหน้าที่นำพินที่กำหนดมาต่อกัน
- Disconnect ทำหน้าที่ตัดการเชื่อมต่อระหว่างพินที่กำหนด

IMediaControl Interface

ประกอบด้วยชุดฟังก์ชันสำหรับควบคุมการกระแสข้อมูลในฟิลเตอร์กราฟ ประกอบด้วย การเริ่มต้นการทำงานของฟิลเตอร์กราฟ(Run) หยุดการทำงานชั่วคราว(Pause) หยุดการทำงานของฟิลเตอร์กราฟ(Stop)

IMediaEvent Interface

ประกอบด้วยฟังก์ชันสำหรับคืนค่าข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์(Event) แอปพลิเคชันสามารถใช้ Interface นี้ในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดภายในฟิลเตอร์กราฟ เช่น การเล่นกลับไฟล์มาถึงจุดสุดท้ายของไฟล์แล้ว หรือเกิดความผิดพลาดในการ เรนเดอร์ภาพบนหน้าจอ เป็นต้น ตัวอย่างฟังก์ชันใน

IMediaEvent Interface

GetEvent ทำหน้าที่คืนค่าข้อมูลของเหตุการณ์จาก EventQueue

2.9.5 การจับภาพวิดีโอในโคเรคโชว์ (Video Capture in DirectShow)

ความหมายของการจับภาพวิดีโอในโคเรคโชว์ ก็คือแอปพลิเคชันที่ข้อมูลวิดีโอได้มาจากอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ อุปกรณ์สำหรับการจับภาพประกอบด้วย กล้องดิจิทัล ,TV tuner card , Video tape recorder ซึ่งแอปพลิเคชันในการจับภาพวิดีโอนี้สามารถที่จะบันทึกข้อมูลวิดีโอที่ได้ลงดิสก์หรือนำมาแสดงแบบทันที

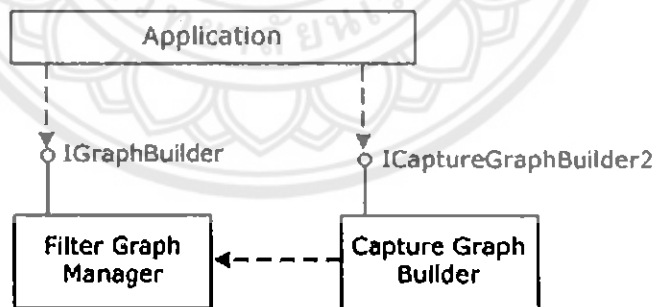
2.9.5.1 ฟิลเตอร์กราฟสำหรับการจับภาพวิดีโอ

ฟิลเตอร์กราฟที่ทำหน้าที่จับภาพวิดีโอหรือออกดีโอ เรียกว่า Capture Filter Graph ซึ่งจะมีความซับซ้อนมากกว่าฟิลเตอร์กราฟที่ใช้ในการเล่นกลับไฟล์วิดีโอ เพื่อให้การสร้าง Capture Filter Graph ง่ายขึ้น โคเรคโชว์จึงได้สร้างอินเตอร์เฟซสำหรับช่วยในการสร้าง Capture Filter Graph ชื่อว่า ICaptureGraphBuilder2 ที่ประกอบด้วยฟังก์ชันสำหรับช่วยในการสร้าง และควบคุมการทำงานของ Capture Filter Graph

โครงสร้างการทำงานของ ICaptureGraphBuilder ,Filter Graph Manager และ แอปพลิเคชัน ขั้นตอนในการสร้างและใช้งานฟิลเตอร์กราฟ

1. สร้างอินสแตนซ์ของ ICaptureGraphBuilder2
2. สร้างอินสแตนซ์ของ Filter Graph Manager
3. ทำการเชื่อมโยงระหว่างอินสแตนซ์ของ ICaptureGraphBuilder2 และ Filter Graph Manager

โดยการใช้ฟังก์ชัน SetFilterGraph ของ ICaptureGraphBuilder2

รูปที่ 2.16 โครงสร้างการทำงานของ ICaptureGraphBuilder


```

if (SUCCEEDED(hr))
{
    // Initialize the Capture Graph Builder.
    pBuilder->SetFiltergraph(pGraph);

    //Return both interface pointer to the caller.
    *ppBuilder = pBuilder;
    *ppGraph = pGraph;
    return S_OK;
}
else
{
    pBuilder->Release();
}
return hr; //Failed
}

```

2.9.5.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการจับภาพวิดีโอในโคเรคโซว์

โคเรคโซว์รองรับอุปกรณ์จับภาพที่โคเรคเวอร์ของอุปกรณ์นั้นรองรับมาตรฐาน WDM(Windows Driver Model) และมาตรฐาน VFW (Video For Windows)

ในโคเรคโซว์ อุปกรณ์จับภาพที่มีโคเรคเวอร์ตามโครงสร้าง WDM แต่ละตัวจะปรากฏเหมือนฟิลเตอร์ตัวหนึ่งในฟิลเตอร์กราฟ WDM Video Capture Filter จะเป็นกลุ่มของฟิลเตอร์ที่ทำหน้าติดต่อกับอุปกรณ์จับภาพแต่ละชนิด ในขั้นตอนการใช้งานนั้น WDM Video Capture Filter จะทำการปรับค่าตัวเองบนพื้นฐานของลักษณะของโคเรคเวอร์และชื่อของฟิลเตอร์ที่ใช้ จะปรากฏตามชื่อของโคเรคเวอร์ เราจะไม่พบฟิลเตอร์ที่เรียกว่า WDM Video Capture Filter

นอกจากนี้ โคเรคโซว์ยังรองรับอุปกรณ์จับภาพที่ใช้มาตรฐาน VFW (Video For Windows) Driver ซึ่งปัจจุบันโคเรคเวอร์ชนิดนี้เหลือใช้งานไม่มากนัก โดยการใช้งานจะผ่าน VFW Filter

2.9.5.3 ฟิวเจอร์สำหรับจับภาพในไดเรกทอรี

Capture Filter มีลักษณะบางประการที่แตกต่างจากฟิวเจอร์ชนิดอื่น แต่ในการใช้งานเราจะใช้

Capture Graph Builder ซ่อนรายละเอียดต่างๆเหล่านั้น เพื่อช่วยให้เข้าใจการทำงานของ Capture Graph มีรายละเอียดที่ต้องทำความเข้าใจดังนี้

กลุ่มของพิน(Pin Categories)

Capture Filter มักจะมีเอาต์พุตพินอย่างน้อย 2 ชนิดที่ทำการส่งออกข้อมูลชนิดเดียวกัน เช่น ส่งข้อมูลสำหรับการแสดงผล และพินสำหรับส่งข้อมูลสำหรับการจับภาพ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลบางชนิดอาจจะไม่เหมาะที่จะแบ่งแยกตามพิน แทนที่จะแบ่งแยกตามหน้าที่ แต่จะคิดว่าถ้าเราจะระบุพินโดยใช้ GUID ที่เรียกว่า pin category

พินสำหรับแสดงผล และพินสำหรับการจับภาพ

อุปกรณ์ในการจับภาพบางส่วนจะมีการแยกข้อมูลเอาต์พุต สำหรับการแสดงผลและเอาต์พุตสำหรับการจับภาพ พินที่ใช้แสดงผลจะถูกใช้สำหรับการเรนเดอร์ภาพบนจอภาพ แต่พินที่ใช้สำหรับการจับภาพจะถูกใช้สำหรับการบันทึกข้อมูลวิดีโอเป็นไฟล์บนดิสก์ ความแตกต่างระหว่างพินที่ใช้แสดงผลและพินที่ใช้ในการจับภาพ

1. พินที่ใช้แสดงผล จับเฟรมที่ต้องการจาก พินที่ใช้ในการจับภาพ
2. แต่ละเฟรมจากพินที่ใช้ในการจับภาพจะใช้ช่วงเวลาของสายข้อมูลเมื่อเฟรมถูกจับ แต่พินที่ใช้สำหรับแสดงผล จะไม่ต้องใช้เวลาตรงนั้น

สาเหตุที่พินสำหรับแสดงผลไม่ต้องใช้เวลา คือ การแสดงผล มี latency เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

Upstream WDM Filter

อุปกรณ์ที่ใช้ไครเวอร์ตาม โครงสร้าง WDM Driver อาจต้องการฟิวเจอร์เพิ่มเติมเพื่อควบคุมการทำงานของอุปกรณ์นั้น ประกอบด้วย

1. TV Tuner Filter สำหรับควบคุมการเลือกช่อง analog TV
2. TV Audio Filter สำหรับการตั้งค่า ออกซิโอสสำหรับ analog TV
3. Analog Video Crossbar Filter สำหรับการค้นช่องสัญญาณวิดีโอ และออกซิโอสผ่านอุปกรณ์

ฮาร์ดแวร์ เช่น อุปกรณ์ที่มีหลายอินพุต (S-Video, Video-Composite การ์ดวิดีโอที่มีช่องสัญญาณวิดีโอมากกว่าหนึ่งช่อง) Crossbar Filter ช่วยให้แอปพลิเคชันสามารถเลือกรับข้อมูลจากช่องสัญญาณเหล่านั้นได้

มีฟิลเตอร์หลายชนิดที่แสดงถึงอุปกรณ์ตัวเดียวกัน แต่เรียกใช้ฟังก์ชันที่ต่างกันในอุปกรณ์ตัวนั้น ในการที่พินมาเชื่อมต่อกันนั้นมิได้พิจารณาถึงชนิดของข้อมูลที่ไหลผ่านพินที่ต่อกัน แต่จะพิจารณาถึงค่า GUID ที่เรียกว่า mediums ค่า GUID นี้จะบอกถึง ไดรเวอร์ขนาดเล็ก(mini driver) ตัวอย่างเช่น TV Tuner Filter และ Video Capture Filter ต่างใช้ GUID ตัวเดียวกัน จึงทำให้สามารถสร้างกราฟได้อย่างถูกต้อง

2.9.5.4 การเลือกอุปกรณ์จับภาพ

ในการค้นหาอุปกรณ์จับภาพวิดีโอที่ติดตั้งอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ ไดรเวอร์จะใช้ อินเตอร์เฟซที่ชื่อว่า ICreateDevEnum ซึ่งอินเตอร์เฟซนี้จะประกอบด้วยฟังก์ชันที่คืนค่าเป็นรายการของอุปกรณ์ และรายละเอียดฟิลเตอร์ที่รองรับการทำงานของอุปกรณ์ตัวนั้น ขั้นตอนการค้นหาอุปกรณ์ด้วย ICreateDevEnum มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างอินสแตนซ์ของ ICreateDevEnum ด้วย CoCreateInstance
2. สร้างออบเจ็กต์ที่แสดงรายการของอุปกรณ์โดยการเรียกใช้ฟังก์ชัน CreateClass Enumerator โดยการใช้ CLSID ตามหมวดหมู่ที่ต้องการ ในกรณีของการค้นหาอุปกรณ์สำหรับจับภาพวิดีโอ จะใช้ CLSID_VideoInputDeviceCategory ซึ่งฟังก์ชันนี้จะคืนค่าเป็น IEnumMoniker ซึ่งเป็นอินเตอร์เฟซพอยน์เตอร์ใช้สำหรับการค้นหารายละเอียดของอุปกรณ์แต่ละตัว

```

IEnumMoniker *pEnum = NULL;
//Create the System Evice Enumerator.
HRESULT hr = CoCrateInstance( CLSID_SystemDeviceEnum,
                              NULL,
                              CLSCTX_INPROC_SERVER,
                              IID_ICreateDevEnum,
                              Reinterpret<void**> (&pDevEnum)
                              );

```

```
if (SUCCEEDED(hr))
```

```
{
```

```
//Create an enumerator for the video capture category.
```

```
hr = pDevEnum->CrateClassEnumerator(CLSID_VideoInputDeviceCategory,
```

```
&pEnum,
```

```
0
```

```
);
```

```
}
```

3. ใช้ฟังก์ชัน Next ใน IEnumMoniker เพื่อดึงเอา IMoniker แต่ละตัวออกมา ซึ่ง IMoniker จะเป็น COM objetc ที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับออบเจ็คอื่น ซึ่งในที่นี้ก็คือ อุปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่ในคอมพิวเตอร์ แต่ละตัว เมื่อฟังก์ชัน Next คืนค่าเป็น S_FALSE แสดงว่าได้แสดงอุปกรณ์ออกมาหมดแล้ว

4. ใช้ IMoniker ที่ได้จากขั้นตอนที่แล้วในการค้นหา ชื่อที่เรียกใช้ง่าย(Friendly Name), รายละเอียดของอุปกรณ์แต่ละตัว(Description), และตำแหน่งที่อยู่ของอุปกรณ์ที่ใช้แบ่งแยกอุปกรณ์ที่เป็นชนิดเดียวกัน(DevicePath) ด้วยฟังก์ชัน BindToStorage ใน IMoniker ซึ่งฟังก์ชันนี้จะคืนค่าเป็น IPropertyBag ที่เป็นอินเตอร์เฟซสำหรับการอ่านค่ารายละเอียด ซึ่งเราจะได้อ่านค่ารายละเอียดออกมาด้วยการใช้ฟังก์ชัน Read ใน IPropertyBag ตัวอย่างคำสั่งในการอ่านค่ารายละเอียดของอุปกรณ์ขึ้นมาแสดงใน ลิสต์บ็อกซ์

```

HWND hList; // Handle to list box
IMoniker *pMoniker = NULL;
while (pEnum->Next(1, &pMoniker, NULL) == S_OK)
{
    IPropertyBag *pPropBag;
    hr = pMoniker->BindToStorage(0, 0, IID_IPropertyBag, (void**)(&pPropBag));
    if(FAILED(hr))
    {
        pMoniker->Release();
        continue; // Skip this one, maybe the next one will work
    }
    // Find the description or friendly name.
    VARIANT varName;
    VariantInit(&varName);
    hr = pPropBag->Read("Description", &varName, 0);
    if(FAILED(hr))
    {
        hr = pPropBag->Read("FriendlyName", &varName, 0);
    }
    if(SUCCEEDED(hr))
    {
        USES_CONVERSION;
        (long)SendMessage( hList, LB_ADDSTRING,0,
                           (LPARAM)OLE2T(varName.bstrVal));
        VariantClear(&varName);
    }
    pPropBag->Release();
    pMoniker->Release();
}
}

```

5. คิวค่าฟิลเตอร์ที่ใช้ในการจัดการกับอุปกรณ์ด้วยการเรียกใช้ฟังก์ชัน BindToObject ใน IMoniker ใน IMoniker แล้วอาจจะทำการเพิ่มฟิลเตอร์ตัวนี้เข้าสู่ฟิลเตอร์กราฟด้วย ฟังก์ชัน AddFilter ใน Filter Graph Manager ตัวอย่างคำสั่ง

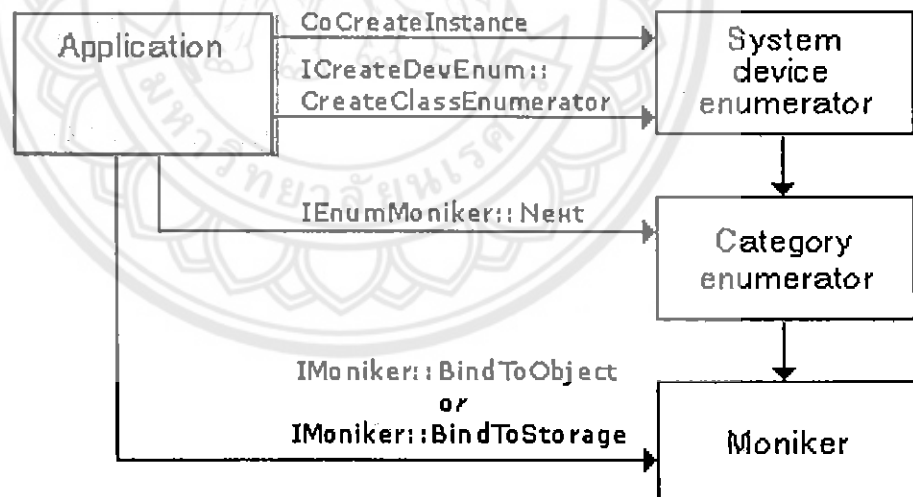
```

IBaseFilter *pCap = NULL;

hr = pMoniker->BindToObject(    0,
                                0,
                                IID_IBaseFilter,
                                (void*)&pCap
                                );

if(SUCCEEDED(hr))
{
    hr = m_pGraph->AddFilter(pCap, "Capture Filter");
}

```

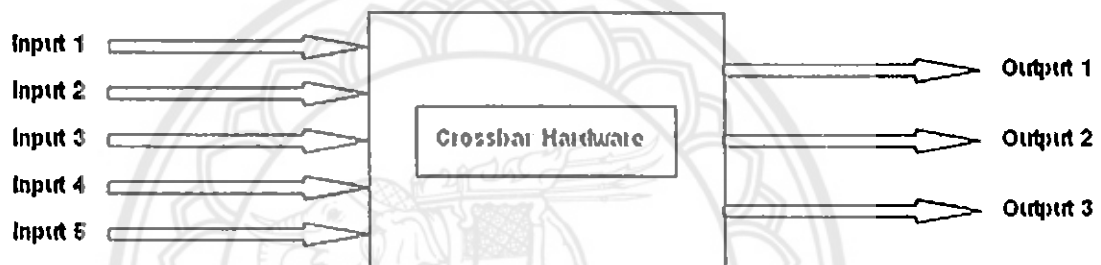

รูปที่ 2.17 ขั้นตอนการค้นหาอุปกรณ์จับภาพที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์

2.9.5.5 การทำงานกับอุปกรณ์ Crossbar

ถ้าการ์ดจับภาพวิดีโอมีมากกว่าหนึ่งอินพุต หรือรองรับการทำงานที่ใช้อุปกรณ์หลายตัว สำหรับข้อมูลหนึ่งอันแล้ว ฟิลเตอร์กราฟต้องใช้ Analog Video Crossbar Filter ในการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์นั้น ICaptureGraphBuilder2 จะเพิ่มฟิลเตอร์ตัวนี้โดยอัตโนมัติ ถ้าเราต้องการ ซึ่งอาจจะรับข้อมูลต่อจาก Capture Filter ฟิลเตอร์กราฟอาจจะประกอบด้วย Crossbar Filter มากกว่า 1 ฟิลเตอร์ขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ที่เราต้องการควบคุม

โครงสร้างของอุปกรณ์ที่มีลักษณะเป็น Crossbar จะเป็นเหมือนกล่องที่หลายอินพุตและหลายเอาต์พุต

รูปที่ 2.18 โครงสร้างของอุปกรณ์ Crossbar

ในการใช้อุปกรณ์ที่มีลักษณะเป็น Crossbar นั้น เราจะต้องทำการจับคู่อินพุตและเอาต์พุต เพื่อให้ข้อมูลจากอินพุตที่กำหนดไหลออกทางเอาต์พุตที่ต้องการ เช่น อุปกรณ์ Crossbar อาจจะประกอบด้วย ช่อง TV , วิดีโอ, วิชยู ถ้าสมมติว่าช่องเอาต์พุตมีเพียงช่องเดียวเราก็ต้องเลือกว่าเราต้องการอะไร จะดู TV ดูวิดีโอ หรือจะฟังวิทยุ อินเทอร์เน็ตที่ช่วยในการเชื่อมระหว่างอินพุตและเอาต์พุตที่ต้องการคือ IAMCrossbar ซึ่งประกอบด้วยฟังก์ชันที่สำคัญดังนี้

- CanRoute รับค่าอินพุตพินและเอาต์พุตพินของ Crossbar Filter ที่ต้องการ และจะคืนค่าเป็น S_OK ถ้าอินพุตพินและเอาต์พุตพินนั้นสามารถที่เชื่อมกัน และจะคืนค่าเป็น S_FALSE ถ้าพินทั้งสองไม่สามารถเชื่อมกันได้
- Get_CrossbarPinInfo ฟังก์ชันนี้จะคืนค่าเป็นข้อมูลของพินที่เราส่งเข้าไปในฟังก์ชัน
- Get_IsRoutedTo ฟังก์ชันนี้จะรับค่าเป็น เอาต์พุตพินและคืนค่าเป็นอินพุตพินที่กำลังต่อกับเอาต์พุตพินที่เราส่งเข้าไปในฟังก์ชัน
- Get_PinCount ฟังก์ชันนี้จะคืนค่าเป็นจำนวนอินพุตพินและเอาต์พุตพินของอุปกรณ์ Crossbar
- Route จะทำหน้าที่เชื่อมอินพุตพินเข้ากับเอาต์พุตพินที่กำหนด

ในการค้นหา Crossbar Filter ที่อยู่ใน Capture Filter Graph ต้องใช้ฟังก์ชัน FindInterface ใน ICaptureGraphBuilder2 ซึ่งมันจะทำการค้นหาฟิลเตอร์ที่รองรับการทำงานของ IAMCrossbar

ตัวอย่างรหัสคำสั่งที่ใช้ในการค้นหา ฟิลเตอร์ที่ต้องการ

```

IAMCrossbar *pXBar1 = NULL;

hr = pBuilder->FindInterface(&LOOK_UPSTREAM_ONLY, NULL,
                             pSrc, IID_IAMCrossbar, (void**)&pXBar1 );

if(SUCCEEDED(hr))
{
    //Found one crossbar. Get its IBaseFilter interface.
    IBaseFilter *pFilter = NULL;
    hr = pXBar1->QueryInterface( IID_IBaseFilter, (void**)&pFilter );
    if(SUCCEEDED(hr))
    {
        //Search upstream for another crossbar.
        IAMCrossbar *pXBar2 = NULL;
        hr = pBuilder->FindInterface( &LOOK_UPSTREAM_ONLY, NULL,
                                     pFilter, IID_IAMCrossbar, (void**)&pXBar2 );
        if(SUCCEEDED(hr))
        {
            /*...*/
            pXBar2->Release();
        }
    }

    pXBar1->Release();
}

```

เมื่อเราได้พอยน์เตอร์ของ IAMCrossbar มาแล้วเราสามารถดึงข้อมูลเกี่ยวกับ Crossbar Filter นั้นโดยใช้ฟังก์ชันภายใน IAMCrossbar

2.9.6 การประมวลผลภาพแต่ละเฟรมในไดเรกโซว์

สายข้อมูลวิดีโอประกอบด้วย ภาพหลายภาพมาต่อเนื่องกันตามลำดับเวลา การเข้าถึงภาพแต่ละภาพในสายข้อมูลเพื่อที่จะประมวลผลภาพในระดับพิกเซลนั้น ไดเรกโซว์ได้สร้างฟิลเตอร์เพื่อช่วยในการทำงานนี้ชื่อว่า Sample Grabber Filter ซึ่งเป็น Transform Filter ชนิดหนึ่งที่มี หนึ่งอินพุตพินและหนึ่งเอาต์พุตพิน ซึ่งเราสามารถเพิ่มฟิลเตอร์ตัวนี้เข้าไปโดยที่จะไม่มีผลกระทบต่อข้อมูลที่ไหลผ่านตัวมัน ซึ่งแอปพลิเคชันสามารถรับข้อมูลรูปภาพออกมาได้โดยผ่าน ISampleGrabber ซึ่งวิธีการที่จะดึงข้อมูลรูปภาพมาประมวลผลในแอปพลิเคชันมี 2 วิธีคือการอ่านข้อมูลจากบัฟเฟอร์ของ ISampleGrabber หรือ ทำการส่งฟังก์ชัน callback เพื่อทำการประมวลผลเข้าไป ประกอบด้วยฟังก์ชันที่สำคัญดังนี้

- SetOneShot เป็นตัวที่ใช้กำหนดว่าเมื่อฟิลเตอร์จับภาพได้หนึ่งภาพแล้วจะสั่งให้ฟิลเตอร์กราฟหยุดทำงานหรือไม่ ถ้าเซตค่าอินพุตเป็นTRUEฟิลเตอร์กราฟจะหยุดทำงานหลังจากได้ภาพแล้ว
- SetMediaType กำหนดชนิดของข้อมูลที่จะเข้ามาทางอินพุตพินของ ISampleGrabber
- GetConnectedMediaType คืนค่าชนิดของข้อมูลมีเดียของอินพุตพิน
- SetBufferSamples ทำหน้าที่กำหนดว่าเมื่อมีข้อมูลมีเดียไหลผ่านตัวมันให้ทำการเก็บข้อมูลนั้นลงบัฟเฟอร์
- GetCurrentBuffer ฟังก์ชันนี้จะทำหน้าที่คืนสำเนา(Copy)ของข้อมูลในบัฟเฟอร์ที่เป็นข้อมูลล่าสุดที่จับได้โดยฟิลเตอร์
- SetCallback เป็นฟังก์ชันที่กำหนดว่า จะให้ ISampleGrabber เรียกใช้ฟังก์ชัน callback ฟังก์ชันจากที่ใด

ขั้นตอนการใช้งาน ISampleGrabber

1. สร้างอินสแตนซ์ของ Sample Grabber Filter แล้วเพิ่มมันสู่ฟิลเตอร์กราฟ

```
IBaseFilter *pGrabberF = NULL;
```

```
hr = CoCreateInstance (CLSID_SampleGrabber, NULL, CLSCTX_INPROC_SERVER,
```

```
IID_IBaseFilter, (void**)&pGrabberF );
```

```
if(FAILED(hr)){//Return an error.}
```

```
hr = pGraph->AddFilter( pGrabberF, "Sample Grabber");
```

```
if(FAILED(hr))
```

```
{ //Return an error. }
```

2. สร้าง ISampleGrabber จาก Sample Grabber Filter ที่เราสร้างขึ้น

```
ISampleGrabber *pGrabber;
```

```
pGrabber->QueryInterface (IID_ISampleGrabber, (void**)&pGrabber);
```

3. ทำการกำหนดค่าชนิดข้อมูลของ ISampleGrabber ที่เราสร้างขึ้นด้วยฟังก์ชัน SetMediaType

```
AM_MEDIA_TYPE mt;
```

```
ZeroMemory(&mt, sizeof(AM_MEDIA_TYPE));
```

```
mt.majortype = MEDIATYPE_Video;
```

```
mt.subtype = MEDIASUBTYPE_RGB24;
```

```
hr = pGrabber->SetMediaType(&mt);
```

ตัวอย่างต่อไป จะแสดงการกำหนดค่าชนิดของมีเดียตามจำนวนบิตของ การ์ดแสดงผล

```
HDC hdc = GetDC(NULL);
```

```
int iBitDepth = GetDeviceCaps(hdc, BITSPIXEL);
```

```
Release(NULL, hdc);
```

```
mt.majortype = MEDIATYPE_Video;
```

```
switch (iBitDepth){
```

```
case 8:
```

```
mt.subtype = MEDIATYPE_Video; break;
```

```
case 16:
```

```
mt.subtype = MEDIASUBTYPE_RGB555; break;
```

```
case 24:
```

```
mt.subtype = MEDIATYPE_Video; break;
```

```
case 32:
```

```
mt.subtype = MEDIASUBTYPE_RGB32; break;
```

```
default:
```

```
return E_FAIL; }
```

```
hr = pGrabber->SetMediaType(&mt);
```

```
hr = pGrabber->SetMediaType(&mt);
```

4. สร้างฟิลเตอร์กราฟ แล้วทำการเชื่อม Source Filter เข้ากับ Sample Grabber Filter

```

IBaseFilter *pSrc;

hr = pGraph->AddSourceFilter(wszFileName, "Source"), &pSrc);
if(FAILED(hr))
{
    //Return an error code.
}

hr = ConnectFilters(pGraph, pSrc, pGrabberF);

```

5. สั่งให้กราฟเริ่มต้นทำงาน ซึ่งการทำงานของ Sample Grabber สามารถทำงานได้ 2 ทางคือ

1. บัฟเฟอร์ Sample Grabber Filter จะทำสำเนาข้อมูลมีเดียก่อนที่จะส่งไปยังฟิลเตอร์ตัวถัดไป
2. โดยการใช้ callback ที่สร้างโดยแอปพลิเคชันส่งเข้าไปเพื่อจัดการกับภาพแต่ละภาพ

ตัวอย่างการใช้บัฟเฟอร์

```

hr = pGrabber->SetOneShot(TRUE);
hr = pGrabber->SetBufferSamples(TRUE);
pControl->Run(); // Run the graph.
pEvent->WaitForCompletion(INFINITE, &evCode); // Wait till it's done.

```

6. ดึงแต่ละภาพออกมาใช้งานในโหมดบัฟเฟอร์ เราจะใช้คำสั่ง GetCurrentBuffer ในการทำสำเนาข้อมูลในบัฟเฟอร์ออกมาเป็นหน่วยความจำที่กำหนด

```

long cbBuffer = 0;
hr = pGrabber->GetCurrentBuffer(&cbBuffer, NULL);
char *pBuffer = new char[cbBuffer];
if(!pBuffer)
{
    // Out of memory. Return an error code.
}

hr = pGrabber->GetCurrentBuffer(&cbBuffer, (long*)pBuffer);

```

ตัวอย่างรหัสคำสั่ง เพื่อบรรูปแบบของข้อมูลในบัฟเฟอร์

```

AM_MEDIA_TYPE mt;

hr = pGrabber->GetConnectedMediaType(&mt);
if (FAILED(hr))
{
    //Return error code.
}

//Examine the format block.
VIDEOINFOHEADER *pVih;
if ( (mt.formattype == FORMAT_VideoInfo) &&
      (mt.cbFormat >= sizeof(VIDEOINFOHEADER)) &&
      (mt.pbFormat != NULL))
{
    pVih = (VIDEOINFOHEADER*)mt.pbFormat;
}
else
{
    //Wrong format. Free the format block and return an error.
    FreeMediaType(mt);
    return VFW_E_INVALIDMEDIATYPE;
}

// You can use the media type to access the BITMAPINFOHEADERE information.
// For example, the following code draws the bitmap using GDI:
SetDIBitsToDevice( hdc, 0, 0, pVih->bmiHeader.biWidth, pVih->bmiHeader.biHeigh,
                  0, 0, 0, pVih->bmiHeader.biHeigh, pBuffer,
                  (BITMAPINFO*)&pVih->bmiHeader, DIB_RGB_COLOR );

// Free the format block when you are done:
FreeMediaType(mt);

```

2.10 OpenCV Library

OpenCV คือ ไลบรารีที่เขียนด้วยภาษา C และ C++ อีกเล็กน้อย ประกอบด้วยโครงสร้างข้อมูล ฟังก์ชันและคลาสที่ทำงานทางด้านระบบการมองเห็นด้วยคอมพิวเตอร์ OpenCV เป็น Open Source ที่สามารถทำงานได้ทั้ง Windows Platform และ Linux Platform OpenCV พัฒนาโดยบริษัท อินเทล คอร์ปอเรชั่น (Intel Corporation) OpenCV เป็นไลบรารีที่ได้รับความนิยมในการทำงานทางด้านระบบการมองเห็นด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer Vision) จึงมีกระดานข่าวสำหรับแลกเปลี่ยนความคิด และสอบถามปัญหาในการใช้งาน OpenCV ซึ่งอยู่ที่ <http://groups.yahoo.com/group/OpenCV/> โดยก่อนที่จะเข้าใช้ได้ต้องทำการสมัครสมาชิกก่อน ซึ่งปัจจุบัน(2548) มีสมาชิกเกือบหนึ่งหมื่นคน

2.10.1 โครงสร้างข้อมูลใน OpenCV

2.10.1.1 IplImage

เป็น โครงสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับเก็บข้อมูลทั่วไปของภาพและข้อมูลแต่ละพิกเซล มีโครงสร้างดังนี้

```
typedef struct _IplImage
{
    int nSize;
    int ID;
    int nChannel;
    int alphaChannel;
    int Depth;
    char colorModel[4];
    char channelSeq[4];
    int dataOrder;
    int origin;
    int align;
    int width;
    int height;
    struct _IplROI *roi;
    struct _IplImage *maskROI;
```

```

void *imageId;
struct _IplTileInfo *tileInfo;
int imageSize;
char *imageData;
int widthStep;
int BorderMode[4];
int BorderConst[4];
char *imageDataOrigin;
} IplImage;

```

imageData

จะเป็นตัวแปรที่เก็บค่าพอยเตอร์ชี้ไปยังหน่วยความจำที่เก็บข้อมูลแต่ละไบต์ของภาพ

origin

จะเป็นข้อมูลที่บอกว่าภาพมีจุดเริ่มต้นที่มุมบนซ้าย (origin = 0) หรือมุมล่างซ้าย (origin = 1)

depth

ความลึกบิตของแต่ละชั้นสีในพิกเซล ประกอบด้วย

- IPL_DEPTH_8U แต่ละชั้นสีมีขนาด 8 บิต
- IPL_DEPTH_16S แต่ละชั้นสีมีขนาด 16 บิต
- IPL_DEPTH_32S แต่ละชั้นสีมีขนาด 32 บิต
- IPL_DEPTH_32F แต่ละชั้นสีมีขนาด 32 บิต

widthStep

ขนาดของข้อมูลแต่ละแถวในรูปภาพในหน่วย Byte

width

ความกว้างของภาพในหน่วย พิกเซล

height

ความยาวของรูปภาพในหน่วย พิกเซล

nChannel

จำนวนชั้นของสีในรูปภาพ มีได้ตั้ง 1 - 4 ชั้น

nSize

ขนาดของโครงสร้างข้อมูลนี้

roi

เป็นตัวที่บอกว่า โครงสร้างข้อมูลนี้เก็บบางส่วนของภาพตามขนาดที่กำหนด

ImageSize

ขนาดของรูปภาพได้จาก width × height

ตัวอย่างการอ้างถึงแต่ละพิกเซลในรูปภาพสามารถทำได้ดังนี้

```
for(i=0; i<image1->height; i+=10)
{
    for(j=(image1->widthStep)*i; j<(image1->widthStep)*(i+1);
        j+=image1->nChannels)
    {
        image1->imageData[j] = (char)255;//red
        image1->imageData[j+1] = 0;//green
        image1->imageData[j+2] = 0;//blue
    }
}
```

2.10.1.2 CvPoint

ใช้สำหรับแสดงข้อมูลพิกัดในระนาบ 2 มิติ

```
typedef struct CvPoint
```

```
{
    int x;
```

```
    int y;
```

```
} CvPoint;
```

2.10.1.3 CvPoint2D32f

ใช้สำหรับแสดงจุดใน 2 มิติ ด้วยจำนวนจริง

```
type struct CvPoint2D32f
{
    float x;
    float y;
} CvPoint2D32f
```

2.10.1.4 CvPoint3D32f

ใช้สำหรับจุดใน 3 มิติด้วยจำนวนจริง

```
typedef struct CvPoint3D32f
{
    float x;
    float y;
    float z;
} CvPoint3D32f;
```

2.10.1.5 CvSize

ใช้สำหรับแสดงขนาดของรูปสี่เหลี่ยม

```
typedef struct CvSize
{
    int width;
    int height;
} CvSize;
```


2.10.2 ฟังก์ชันพื้นฐานใน OpenCV

2.10.2.1 cvCreateImage

เป็นฟังก์ชันที่จะทำหน้าที่จองหน่วยความจำให้กับรูปภาพตามขนาดที่ต้องการ มีโครงสร้างดังนี้

```
IplImage* cvCreateImage( CvSize size, int depth, int channels );
```

size

ขนาดของรูปภาพที่ต้องการในหน่วยพิกเซลล์

depth

ความลึกบิตของแต่ละชั้นสี ประกอบด้วย

- IPL_DEPTH_8U - 8 บิตจำนวนเต็มไม่มีเครื่องหมาย
- IPL_DEPTH_8S - 8 บิตจำนวนเต็มมีเครื่องหมาย
- IPL_DEPTH_16S - 16 บิตจำนวนเต็มมีเครื่องหมาย
- IPL_DEPTH_32S - 32 บิตจำนวนเต็มมีเครื่องหมาย
- IPL_DEPTH_32F - จำนวนทศนิยม
- IPL_DEPTH_64F - จำนวนจริง

channels

จำนวนชั้นของสีที่ต้องการ

2.10.2.2 cvReleaseImage

คืนค่าหน่วยความจำที่เก็บข้อมูลภาพ

```
void ReleaseImage( IplImage ** image);
```

image

ภาพที่ต้องการคืนหน่วยความจำ

2.10.2.3 cvFlip

สำหรับกลับด้านของรูปภาพ มีโครงสร้างดังนี้

```
void cvFlip( const CvArr* A, CvArr* B=0, int flip_mode=0);
```

A

ภาพตั้งต้น

B

ภาพผลลัพธ์

flip_mode

วิธีการกลับภาพ มีดังต่อไปนี้

$B(i,j)=A(\text{rows}(A)-i-1,j)$ if $\text{flip_mode} = 0$

$B(i,j)=A(i,\text{cols}(A)-j-1)$ if $\text{flip_mode} > 0$

$B(i,j)=A(\text{rows}(A)-i-1,\text{cols}(A)-j-1)$ if $\text{flip_mode} < 0$

2.10.3 คลาสในการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

OpenCV ได้สร้างคลาสสำหรับการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง และได้ประกาศไว้ในไฟล์ `cvaux.h` และ `cvCalibFilter.cpp` คลาสนี้มีชื่อว่า `cvCalibFilter` ซึ่งมีฟังก์ชันที่น่าสนใจดังนี้

2.10.3.1 SetEtalon

คือการกำหนดค่าเบื้องต้นสำหรับการใช้งานคลาสนี้

```
virtual bool SetEtalon( CvCalibEtalonType etalonType, double* etalonParams, int  
pointCount = 0, CvPoint2D32f* points = 0 );
```

etalonType

กำหนดชนิดของกระดานหมากรุกที่ใช้ในตาราง

etalonParams

เป็นอาร์เรย์ที่มีสมาชิก 3 ตัว โดยที่

`etalonParams[0]` คือ ความกว้างของกระดานหมากรุกส(ช่อง)

`etalonParams[1]` คือ ความยาวของกระดานหมากรุกส(ช่อง)

`etalonParams[2]` คือ ความยาวของแต่ละช่องของกระดานหมากรุกสในหน่วย เซนติเมตร

pointCount และ points

ในโครงการนี้ใช้ค่าปกติของมัน

CvCalibEtalonType

```
typedef enum CvCalibEtalonType
```

```
{
```

```
    CV_CALIB_ETALON_USER = -1,
```

```
    CV_CALIB_ETALON_CHESSBOARD = 0,
```

```
    CV_CALIB_ETALON_CHECKERBOARD = CV_CALIB_ETALON_CHESSBOARD
```

```
};
```

โดยในโครงการนี้ค่านี้จะเท่ากับ CV_CALIB_ETALON_CHESSBOARD ตลอด

2.10.3.2 SetCameraCount

กำหนดจำนวนกล้องที่จะวัด

```
virtual void SetCameraCount( int cameraCount );
```

cameraCount

จำนวนกล้องที่จะวัด ในโครงการนี้ cameraCount = 2

2.10.3.3 SetFrames

กำหนดจำนวนภาพที่จะใช้ในการวัดและเริ่มต้นทำการวัดค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

```
virtual bool SetFrames( int totalFrames );
```

totalFrames

จำนวนภาพที่ใช้ในการวัด เมื่อคลาสได้รับภาพจากฟังก์ชัน push ครบตามจำนวนแล้ว จึงจะเริ่มทำการคำนวณเพื่อหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง ต้องมากกว่า 5 ภาพ

2.10.3.4 stop

หยุดทำการวัดค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

```
virtual void Stop( bool calibrate = false );
```

2.10.3.5 IsCalibrated

ตรวจสอบว่าอ็อบเจกต์นี้ได้ทำการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องแล้วหรือไม่

```
bool IsCalibrated();
```

2.10.3.6 FindEtalon

ทำการตรวจสอบว่า อารีย์ของภาพที่ส่งเข้าไป สามารถค้นหาจุดมุมของกระดานหมากรุกขอสได้ครบหรือไม่ สามารถแสดงจุดที่กลาสหาพบได้ โดยการใช้ฟังก์ชัน DrawPoints วาดวงกลมรอบจุดที่พบ

```
virtual bool FindEtalon( IplImage** imgs );
```

imgs

อารีย์ของภาพที่ได้จากกล้อง

2.10.3.7 Push

เก็บภาพไว้สำหรับการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง โดยภาพนี้ต้องสามารถหาจุดมุมของกระดานหมากรุกขอสได้ครบด้วย ซึ่งสามารถตรวจสอบโดยใช้ฟังก์ชัน FindEtalon

```
virtual bool Push( const CvPoint2D32f** points = 0 );
```

2.10.3.8 DrawPoints

วาดวงกลมรอบจุดมุมในกระดานหมากรุกขอสที่พบ ถ้าพบจุดทั้งหมดจะแสดงผลลัพธ์ดังภาพที่

2.15 มีโครงสร้างดังนี้

```
virtual void DrawPoints( IplImage** dst );
```

dst

อารีย์ของภาพที่จะวาดวงกลมลงไป

รูปที่ 2.19 แสดงผลลัพธ์ของการใช้ฟังก์ชัน DrawPoints

2.10.3.9 GetCameraParams

สำหรับดึงค่าของค่าพารามิเตอร์ของกล้องออกมาโดยข้อมูลที่ได้อาจจะเก็บอยู่ในโครงสร้างข้อมูล

```
CvCamera virtual const CvCamera* GetCameraParams( int idx = 0 ) const;
```

idx

ลำดับกล้องที่ต้องการรู้ค่าพารามิเตอร์

2.10.3.10 CvCamera

โครงสร้างข้อมูลสำหรับเก็บค่าพารามิเตอร์ของกล้อง มีโครงสร้างดังนี้

```
typedef struct CvCamera
```

```
{
```

```
float imgSize[2]; /* size of the camera view, used during calibration */
```

```
float matrix[9]; /* intrinsic camera parameters: [ fx 0 cx; 0 fy cy; 0 0 1 ] */
```

```
float distortion[4]; /* distortion coefficients - two coefficients for  
radial distortion and another two for tangential: [ k1 k2 p1 p2 ] */
```

```
float rotMatr[9];
```

```
float transVect[3]; /* rotation matrix and transition vector relatively to some  
reference point in the space. */
```

```
}CvCamera;
```

imgSize[2]

ขนาดความกว้างและความยาวของภาพในหน่วยพิกเซลล์

matrix[9]

เมทริกซ์การวัดของกล้อง

distortion[4]

ค่าสัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์

rotMatr[9]

เมทริกซ์การหมุนของกล้อง

transVect[3]

เวกเตอร์การเลื่อนที่ของกล้อง

บทที่ 3

โครงสร้างและการใช้งานโปรแกรม

เนื่องจากในกระบวนการหาระยะลึกลงจากภาพ 2 มิติ ประกอบด้วยงานที่สำคัญ 3 อย่างคือ

1. การหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง
2. การหาจุดที่ตรงกันในภาพจากกล้องทั้งสอง
3. การคำนวณหาระยะลึก

ดังนั้นเพื่อให้การใช้งานได้ง่าย เราจึงแบ่งโปรแกรมออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. Preview เป็นส่วนที่ใช้ในการทดสอบการจับภาพ และการหาจุดที่ตรงกันในภาพ
2. Calib เป็นส่วนที่จะทำการหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆของกล้องแล้วเก็บค่าเหล่านั้นในรูปแบบของไฟล์เอกสาร
3. FindDepth เป็นส่วนที่ทำหน้าที่หาระยะลึกของภาพแบบเวลาจริง โดยการใช้ค่าพารามิเตอร์ของกล้องจากไฟล์ที่ได้จากส่วนของ Calib

3.1 การเลือกกล้อง

เนื่องจากในโครงงานนี้เราได้ใช้การวัดวิถีโอทีมี 4 ช่อง ในโปรแกรมจึงมีให้เลือกว่า กล้องด้านซ้ายและด้านขวาจะรับมาจากช่องสัญญาณใด

3.2 การหาจุดเป้าหมายในภาพ

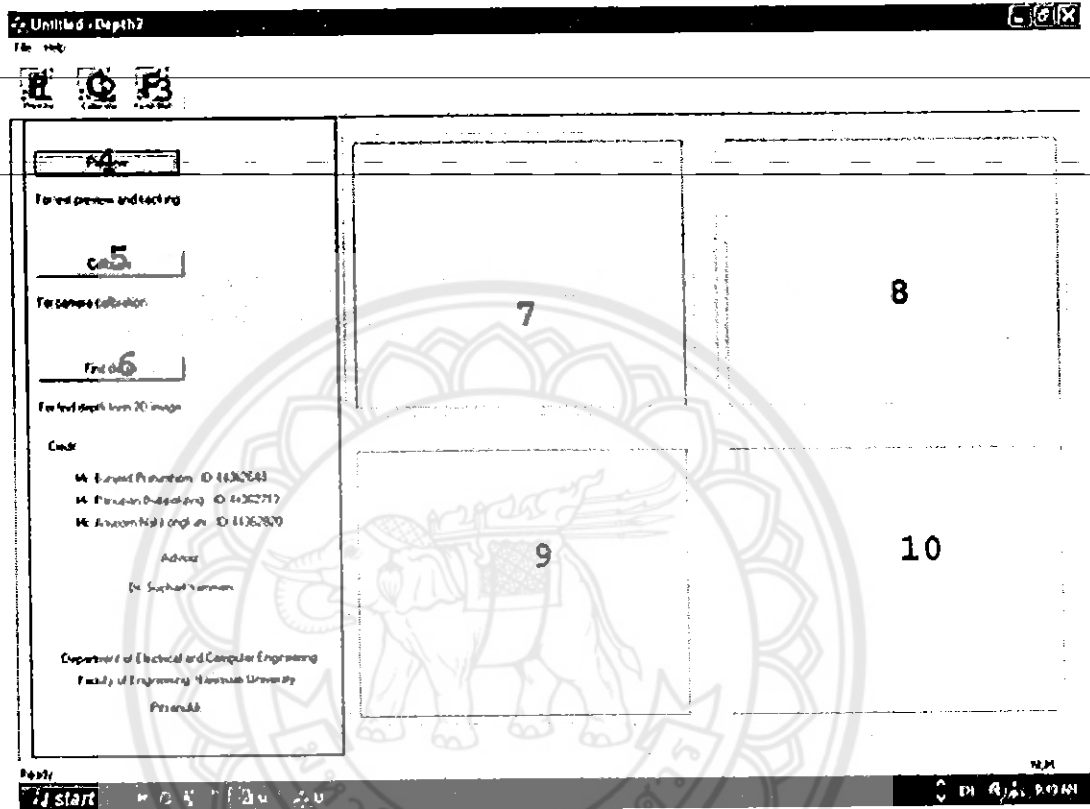
ในการทำโครงงานนี้เราได้ใช้จุดมุมของตาราง ดังแสดงในภาพ เป็นจุดเป้าหมายที่เราต้องการหาระยะลึก โดยเราได้ดัดแปลงจากฟังก์ชัน `cvFindChessBoardCornerGuesses` ใน OpenCV แล้วนำค่าที่ได้ส่งเข้าฟังก์ชันสำหรับหาระยะลึกต่อไป

รูปที่ 3.1 การหาจุดที่ตรงกันในภาพ

3.3 การใช้งานโปรแกรม

3.3.1 เริ่มต้นการทำงาน

รูปที่ 3.2 หน้าแรกของ โปรแกรม

หมายเลข 1 สำหรับเข้าสู่การทำงานในส่วนของ Preview

หมายเลข 2 สำหรับเข้าสู่การทำงานในส่วนของ Calib

หมายเลข 3 สำหรับเข้าสู่การทำงานในส่วนของ FindDepth

หมายเลข 4 สำหรับเข้าสู่การทำงานในส่วนของ Preview

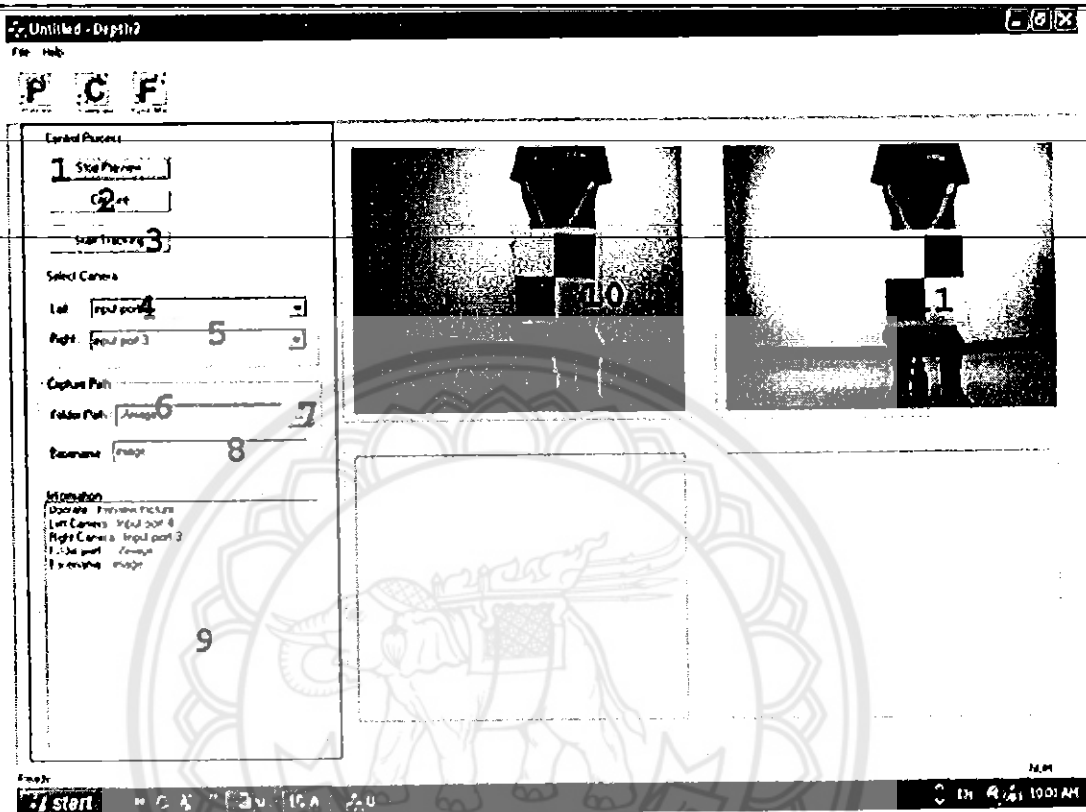
หมายเลข 5 สำหรับเข้าสู่การทำงานในส่วนของ Calib

หมายเลข 6 สำหรับเข้าสู่การทำงานในส่วนของ FindDepth

หมายเลข 7,8 เป็นฉากสำหรับแสดงภาพจากกล้องด้านซ้ายและขวา ตามลำดับ

หมายเลข 9,10 เป็นฉากสำหรับแสดงภาพที่จะจับจากกล้องด้านซ้ายและด้านขวา ตามลำดับ สำหรับบันทึกเป็นไฟล์

3.3.2 การทำงานในส่วนของ Preview

รูปที่ 3.3 หน้า Preview ของโปรแกรม

หมายเลข 1 สำหรับเปิดและปิดการแสดงผลภาพ

หมายเลข 2 สำหรับบันทึกรูปภาพที่แสดงอยู่เป็น ไฟล์ภาพบิตแมป ตาม โฟลเดอร์ในหมายเลข 6 และตามชื่อฐานในหมายเลข 8

หมายเลข 3 สำหรับแสดงการตรวจหาจุดที่ตรงกันใน 2 ภาพ คือจุดมุมตรงกลางของตาราง

หมายเลข 4 สำหรับเลือกกล้องด้านซ้าย

หมายเลข 5 สำหรับเลือกกล้องด้านขวา

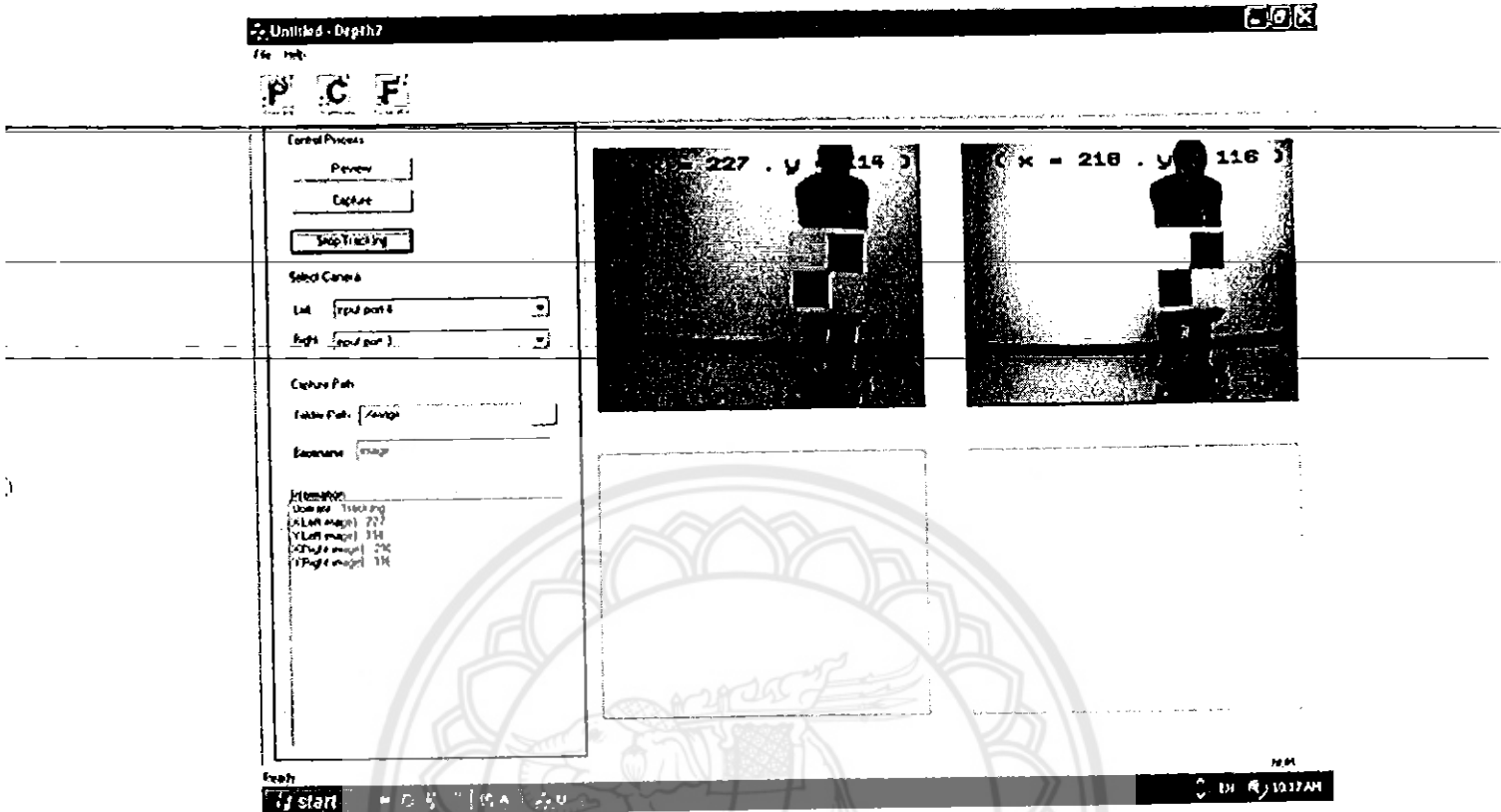
หมายเลข 6 แสดงที่อยู่ของ โฟลเดอร์สำหรับการบันทึกภาพ

หมายเลข 7 แสดงรายการ โฟลเดอร์ให้เลือก

หมายเลข 8 แสดงชื่อฐานสำหรับบันทึกภาพที่จับได้

หมายเลข 9 แสดงข้อมูลทั่วไป

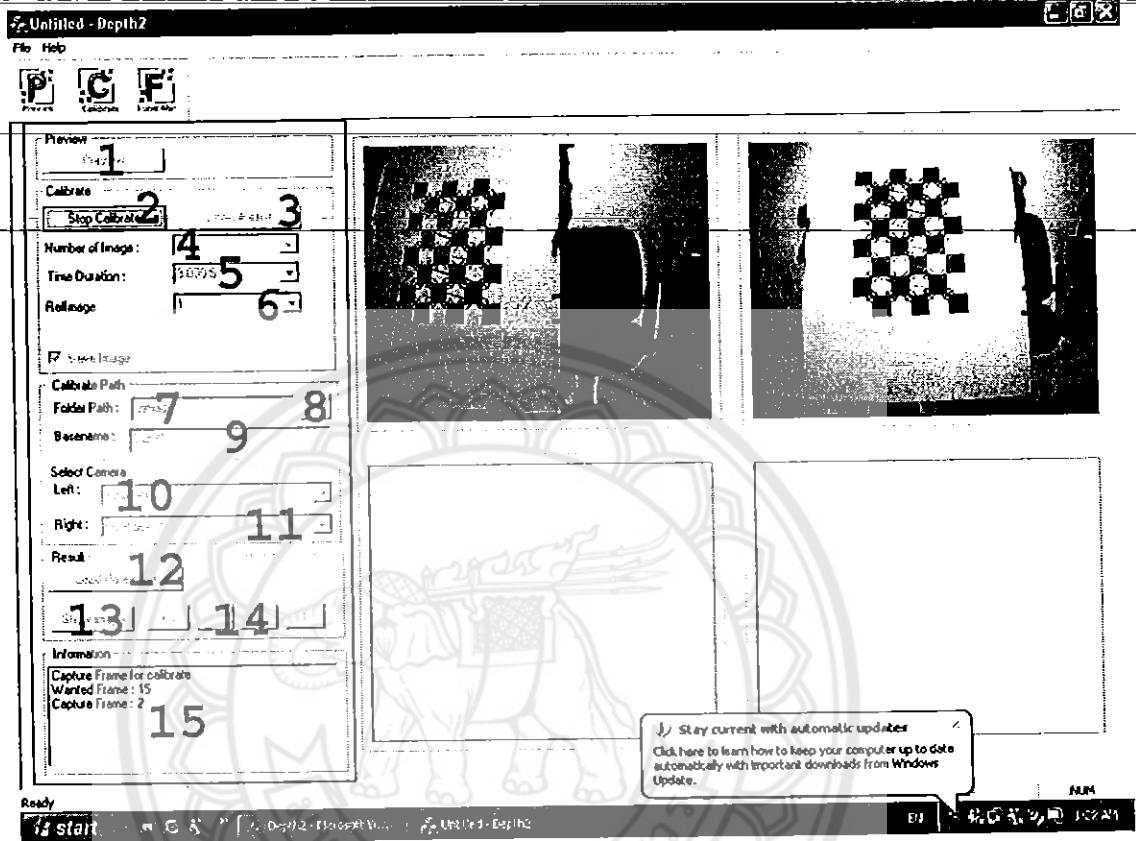
หมายเลข 10-11 ภาพจากกล้องด้านซ้ายและด้านขวาตามลำดับ

รูปที่ 3.4 แสดงการหาใช้งาน Tracking

3.3.3 การใช้งานในส่วน Calib

รูปที่ 3.5 หน้า Calib ของ โปรแกรม

- หมายเลข 1 สำหรับเปิดและปิดการแสดงผลจากกล้อง(ทดสอบการทำงานของกล้อง)
- หมายเลข 2 สำหรับเริ่มต้นและจบการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง
- หมายเลข 3 สำหรับแสดงค่าพารามิเตอร์ของกล้องที่วัดได้ครั้งล่าสุด
- หมายเลข 4 สำหรับเลือกจำนวนภาพที่จะใช้ในการวัด
- หมายเลข 5 สำหรับเลือกคาบเวลาในเก็บภาพของ CalibFilter
- หมายเลข 6 สำหรับเลือกว่าจะใช้ภาพใดเป็นภาพอ้างอิง
- หมายเลข 7 แสดงที่อยู่ของโฟลเดอร์ที่จะเก็บภาพและไฟล์ที่เก็บค่าพารามิเตอร์ของกล้อง
- หมายเลข 8 จะแสดงรายการโฟลเดอร์ให้เลือก
- หมายเลข 9 จะแสดงชื่อฐานสำหรับการบันทึกภาพ
- หมายเลข 10 สำหรับเลือกกล้องด้านซ้าย

หมายเลข 11 สำหรับเลือกกล้องด้านขวา

หมายเลข 12 สำหรับอ่านข้อมูลไฟล์ที่เก็บค่าพารามิเตอร์ของกล้องตาม โฟลเดอร์และชื่อฐานที่เราเลือก

ไว้

หมายเลข 13 แสดงรูปภาพที่อยู่ใน โฟลเดอร์ที่เราเลือกตามชื่อฐานที่เรากำหนด

หมายเลข 14 สำหรับเลื่อนดูภาพ

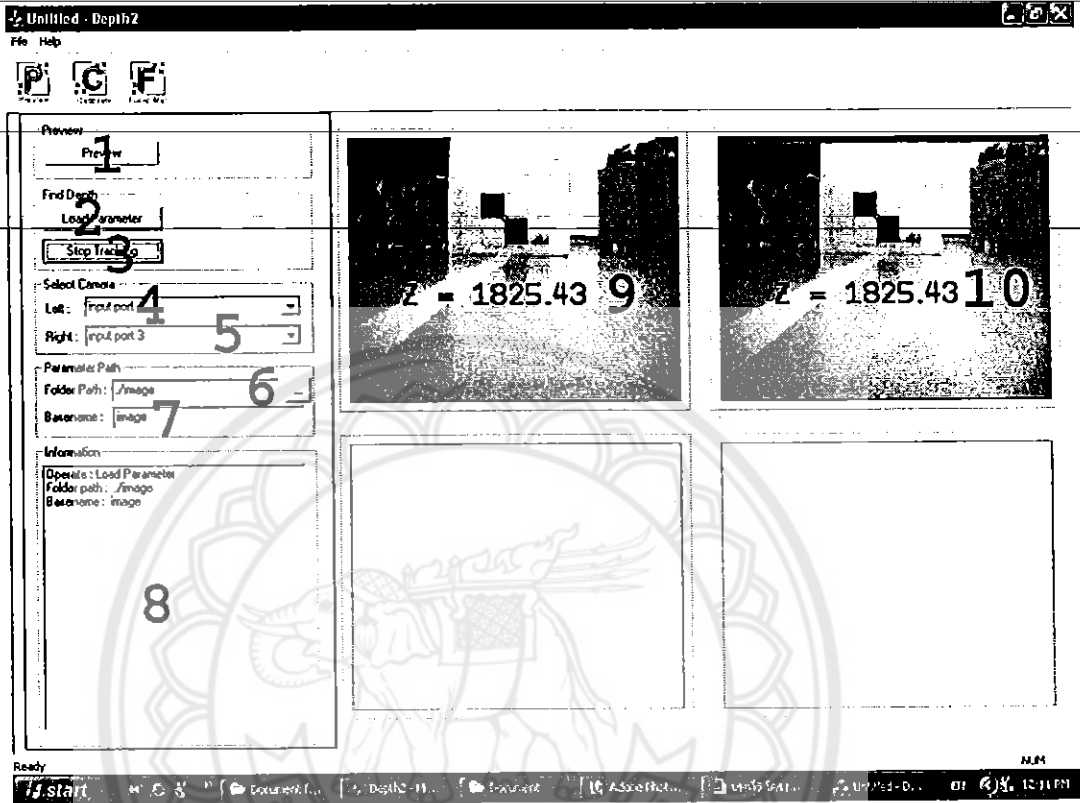
หมายเลข 15 แสดงข้อมูลต่างๆ

หมายเลข 16 – 17 แสดงภาพที่ใช้ในการวัด

ขั้นตอนการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

1. เลือกจำนวนภาพที่จะใช้ในการวัด(หมายเลข 4)
2. เลือกคาบเวลาที่ต้องการ(หมายเลข 5)
3. เลือกว่าจะใช้ภาพใดเป็นภาพอ้างอิง(หมายเลข 6)
4. เลือกว่าจะบันทึกภาพที่จับได้หรือไม่
5. เริ่มต้นทำการวัด โดยการกดที่ปุ่มหมายเลข 2
6. ทำการเคลื่อนที่ภาพกระดานหมากรุกสอดหน้ากล้อง ถ้า โปรแกรมจับภาพได้ จะแสดงเป็นภาพกระพริบ สังเกตว่าต้องการอีกกี่ภาพ ที่หมายเลข 19
7. เมื่อได้ภาพครบตามจำนวน หมายเลข 19 จะแสดงข้อความ On process calibrate
8. รอจนมีเมสเสจบอกแสดงข้อความว่า Calibrate complete
9. กดที่ปุ่มหมายเลข 2 เพื่อหยุดการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง
10. ถ้าต้องการดูผลลัพธ์ของการหาค่าพารามิเตอร์ ให้กดที่ปุ่มหมายเลข 3
11. ถ้าต้องการดูภาพที่จับ ได้ให้กดที่ปุ่มหมายเลข 17 และเลื่อนดูภาพที่กลุ่มของปุ่มหมายเลข 18

3.3.4 การใช้งานส่วน FindDepth

รูปที่ 3.6 หน้า FindDepth ของโปรแกรม

หมายเลข 1 สำหรับเปิดและปิดการแสดงผลภาพ เพื่อการทดสอบการทำงานของกล้อง

หมายเลข 2 สำหรับอ่านข้อมูลค่าพารามิเตอร์ของกล้องเพื่อใช้ในการหาระยะลึก ตามโฟลเดอร์และชื่อฐานที่เลือก

หมายเลข 3 สำหรับเริ่มและจบการหาระยะลึก

หมายเลข 4 สำหรับเลือกกล้องด้านซ้าย

หมายเลข 5 สำหรับเลือกกล้องด้านขวา

หมายเลข 6 แสดงโฟลเดอร์ที่เป็นที่เก็บไฟล์ที่เก็บค่าพารามิเตอร์ของกล้องที่จะใช้ในการหาค่าระยะลึก

หมายเลข 7 ชื่อฐานของไฟล์ที่เก็บค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

หมายเลข 8 แสดงพิกัดของจุดเป้าหมายของภาพทางด้านและด้านขวา

หมายเลข 9 - 10 แสดงค่าระยะลึกที่โปรแกรมหาได้ ตามค่าตัวแปรที่กำหนดให้

ขั้นตอนในการหาระยะลึก

1. เลือกโฟลเดอร์และกำหนดชื่อฐานสำหรับไฟล์ที่เก็บค่าพารามิเตอร์ของกล้อง
2. กดที่ปุ่มหมายเลข 2 เพื่ออ่านข้อมูลค่าพารามิเตอร์ของกล้องจากไฟล์ที่กำหนด
3. เริ่มต้นทำการหาระยะลึกโดยการกดที่ปุ่มหมายเลข 3
4. ถ้าต้องการหยุดทำการหาระยะลึก ให้กดที่ปุ่มหมายเลข 3 อีกครั้ง
5. ระยะลึกจะแสดงตามหมายเลข 9

3.4 คลาสต่างๆภายในโปรแกรม

3.4.1 CVidCapture

เป็นคลาสที่ทำหน้าที่ติดต่อและควบคุมการทำงานในส่วนของการจับภาพจากกล้องดิจิทัล ประกอบด้วยฟังก์ชันและตัวแปรดังนี้ ดังนี้

ฟังก์ชัน

- Init() สำหรับการกำหนดค่าในการเริ่มต้นทำงาน
- Connect() สำหรับติดต่อกับการ์ดวิดีโอ
- Disconnect() สำหรับยกเลิกการติดต่อกับการ์ดวิดีโอ
- SampleCB (double sampleTimeSec, IMediaSample* mediaSample) จะเป็นฟังก์ชันที่มีการเรียกทุกครั้งเมื่อมีการจับภาพได้ ใช้สำหรับการประมวลผลภาพแต่ละเฟรม และจะมีการเรียก callback function เพื่อการประมวลผลภาพแต่ละเฟรม
- StartImageCap() สำหรับเริ่มต้นการจับภาพอย่างต่อเนื่อง
- Stop() สำหรับหยุดการจับภาพอย่างต่อเนื่อง

ตัวแปร

- CVVIDCAP_CALLBACK fCaptureCallback คือตัวแปรที่เป็น callback function ที่จะมีการเรียกใช้ใน ฟังก์ชัน SampleCB()

CALLBACKSTRUCT- CallBackData คือ โครงสร้างข้อมูลที่เก็บข้อมูลที่จะเป็นอินพุทของ

fCaptureCallback

3.4.2 callback function

โครงสร้างของ callback function

```
typedef bool (*CVVIDCAP_CALLBACK)(CALLBACKSTRUCT *CBdata);
```

3.4.3 CALLBACKSTRUCT

โครงสร้างข้อมูล สำหรับส่งเป็นอินพุทของ callback function

```
struct CALLBACKSTRUCT
```

```
{
```

```
    IplImage* LeftImage; //ภาพที่ได้จากกล้องด้านซ้าย
```

```
    IplImage* RightImage; //ภาพที่ได้จากกล้องตัวขวา
```

```
    PREVIEWSTRUCT PreviewData; //ใช้ในการแสดงผลออกทางหน้าจอ
```

```
    CCalibCamera CalibrateData; //อ็อบเจ็คที่ใช้ในการหาค่าพารามิเตอร์ของ
```

กล้อง

```
    int TimeDuration; //คาบเวลาในการประมวลผล
```

```
    BOOL bSaveImg; //เลือกว่าจะมีการบันทึกภาพหรือไม่
```

```
    //finddepth
```

```
    CCalcDepth CalcDepthData; //อ็อบเจ็คที่ใช้ในการหาระยะลึก
```

```
};
```

```
struct PREVIEWSTRUCT
```

```
{
```

```
    int LeftID; //ค่า ID ของ static ที่ใช้ในการแสดงภาพทางซ้าย
```

```
    int RightID; //ค่า ID ของ static ที่ใช้ในการแสดงภาพทางขวา
```

```
    CWnd* Parent; //เจ้าของ static ที่ใช้ในการแสดงผล
```

```
};
```

3.4.4 CCalibCamera

เป็นคลาสที่ทำหน้าที่ในการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง ประกอบด้วยตัวแปรและฟังก์ชันดังนี้

ฟังก์ชัน

- Init() สำหรับกำหนดค่าเริ่มต้นในการทำงาน
- CheckChessboardImage(IplImage **images) สำหรับตรวจสอบภาพกระดานหมากรุกว่า

สามารถพบจุดมุมครบทุกจุดหรือไม่

- DrawPoint(IplImage** images) สำหรับวาดจุดลงบนภาพตามจุดมุมของกระดานหมากรุก
- PushImage(IplImage** images) สำหรับเก็บภาพเพื่อการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง
- IsCalibrated() สำหรับตรวจสอบว่าอ็อบเจ็กต์ได้ทำการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องแล้ว

หรือไม่

- SaveParam() สำหรับบันทึกค่าพารามิเตอร์ของกล้องเป็นไฟล์เอกสาร
- LoadParam() สำหรับอ่านค่าพารามิเตอร์ของกล้องจากไฟล์เอกสาร

ตัวแปร

- char path[256] ข้อความที่แสดงที่อยู่ที่ใช้ในการบันทึกและอ่านข้อมูลค่าพารามิเตอร์ของกล้องจากไฟล์เอกสาร
- int LongPerSquare ความยาวของกระดานหมากรุกแต่ละช่อง
- int nColumn จำนวนคอลัมน์ของกระดานหมากรุก
- int nRow จำนวนแถวของกระดานหมากรุก
- int nRefImage ลำดับของภาพอ้างอิง
- int nFrame จำนวนภาพที่จะใช้ในการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

3.4.4 CCalcDepth

คลาสสำหรับคำนวณหาระยะลึกจากภาพ ประกอบด้วย ฟังก์ชันและตัวแปรดังนี้

ฟังก์ชัน

- Calculate(int leftx , int lefty ,int rightx, int righty) คำนวณหาระยะลึก โดยที่รับอินพุตเป็นจุดที่ตรงกันของภาพทางด้านซ้ายและด้านขวา

ตัวแปร

- CCalibCamera CameraParameter เป็นตัวแปรที่เก็บค่าตัวแปรที่จะใช้ในการคำนวณหาระยะลึก

บทที่ 4

ผลการทดลอง

ในการทำโครงการได้แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. หาจุดที่ตรงกันจากภาพที่ได้จากกล้องดิจิทัล
2. หาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง
3. หาระยะลึก

4.1 การหาจุดที่ตรงกันในภาพ

จากการทดลองหาจุดมุมของตารางดังแสดงในรูปที่ 4.1 พบว่าโปรแกรมสามารถหาได้เป็นอย่างดี แต่พบปัญหาคือ

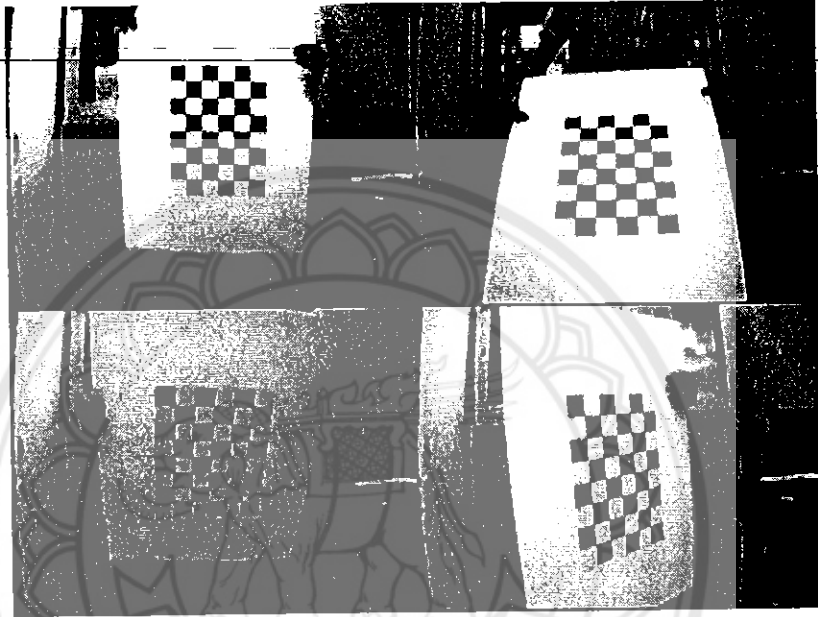
- ไม่สามารถหาจุดมุมได้ในระยะทางที่น้อยกว่า 40 เซนติเมตร ดังนั้นการทดสอบระยะลึกจึงเริ่มต้นที่ 40 เซนติเมตร
- ต้องทำการปรับเปลี่ยนขนาดของตารางให้เข้ากับระยะทางมิฉะนั้นจะไม่สามารถหาจุดมุมได้

รูปที่ 4.1 การทดลองหาจุดมุมของตาราง

4.2 การหาค่าพารามิเตอร์ของกล้อง

เพื่อให้ได้ค่าที่มีความเที่ยงตรง จึงได้มีการทดลองหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องหลายๆครั้งแล้ว นำค่าที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ตารางที่ 4.1 – ตารางที่ 4.6 แสดงค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากการหาพารามิเตอร์ของกล้องตามวิธีของ Zhengyou Zhang ดังแสดงในรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 แสดงการหาค่าคุณสมบัติของกล้อง โดยวิธีของ Zhengyou Zhang

ตารางที่ 4.1 อัตราส่วนของระยะโฟกัสต่อความยาว และอัตราส่วนระยะโฟกัสต่อความกว้างของกล้อง
ด้านซ้าย

การทดลองครั้งที่	ผลการทดลอง	
	f_u	f_v
1	333.44003	339.43646
2	331.91600	338.67943
3	332.44057	339.39023
4	320.72382	327.81330
5	345.72427	351.91798
6	331.34588	338.57859
7	374.49523	384.09675
8	335.98609	342.32706
9	330.78971	337.79718
10	329.83438	336.67635
11	328.56743	335.10259
12	336.03075	341.96716
13	338.01161	345.18080
14	341.41661	351.51748
15	328.44989	335.67472
16	332.10537	339.55194
17	350.50553	359.07111
18	327.18416	333.97295
19	322.26959	330.49749
20	340.93549	346.42526
ค่าเฉลี่ย	335.6086	342.7837

ตารางที่ 4.2 อัตราส่วนของระยะไฟกัสดต่อความยาว และอัตราส่วนระยะไฟกัสดต่อความกว้างของกล่อง
ด้านขวา

การทดลองครั้งที่	ผลการทดลอง	
	f_u	f_v
1	339.57027	346.72602
2	331.92393	338.83532
3	335.28887	342.78334
4	332.48961	339.85247
5	349.87052	357.09924
6	332.77227	340.00945
7	343.45523	348.79429
8	338.61114	346.06918
9	330.66305	336.36412
10	325.36318	332.17835
11	327.55214	334.11442
12	329.15871	336.50494
13	337.98571	344.71548
14	338.19097	347.15433
15	335.47501	342.80729
16	331.37793	338.62465
17	346.82995	356.93733
18	339.80482	347.40784
19	313.71092	323.30956
20	326.52677	334.27758
ค่าเฉลี่ย	334.3311	341.7283

ตารางที่ 4.3 จุดสำคัญของกล้องด้านซ้าย

การทดลองครั้งที่	ผลการทดลอง	
	u_0	v_0
1	189.28828	111.49827
2	188.44225	112.95948
3	183.69101	113.56991
4	188.05278	117.44486
5	190.44618	114.52373
6	188.97049	108.21316
7	213.58930	117.27325
8	185.84812	112.94944
9	171.34233	110.95534
10	183.50654	111.49808
11	181.85069	125.49762
12	193.45990	107.91610
13	195.57583	114.14443
14	192.95410	116.38108
15	183.59048	114.14962
16	194.88811	115.47480
17	187.62527	120.53859
18	180.56031	116.46743
19	177.49478	110.84482
20	176.07526	106.66982
ค่าเฉลี่ย	187.3626	113.9485

ตารางที่ 4.4 จุดสำคัญของกล้องด้านขวา

การทดลองครั้งที่	ผลการทดลอง	
	u_0	v_0
1	163.72734	127.77007
2	161.29569	123.94338
3	160.05209	133.03858
4	160.89031	128.81866
5	173.20581	126.59597
6	163.61101	127.01021
7	171.71733	113.41074
8	167.93217	129.13640
9	152.93921	123.18782
10	162.82978	124.89195
11	155.51519	126.45672
12	173.52874	128.09874
13	168.43198	127.73591
14	161.66939	129.58937
15	159.01290	127.82112
16	166.59780	131.52486
17	179.83797	135.36602
18	158.53570	127.69122
19	138.24789	128.16402
20	162.60659	139.15225
ค่าเฉลี่ย	163.1092	127.9702

ตารางที่ 4.5 สัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์ของกล้องด้านซ้าย

การทดลองครั้งที่	ผลการทดลอง			
	k_1	k_2	p_1	p_2
1	-0.41375	0.17186	0.00095	-0.00389
2	-0.39879	0.18602	-0.00050	-0.00199
3	-0.37578	0.13656	-0.00037	0.00182
4	-0.42383	0.19838	-0.00204	-0.00589
5	-0.39063	0.12344	-0.00137	-0.00024
6	-0.40206	0.17879	0.00122	-0.00271
7	-0.35020	-0.05964	-0.00115	-0.00918
8	-0.36121	-0.05954	-0.00153	0.00181
9	-0.43516	0.26162	0.00043	0.00095
10	-0.34264	-0.14484	-0.00091	0.00193
11	-0.34072	0.10831	-0.00543	0.00686
12	-0.35535	0.09296	0.00380	0.00105
13	-0.42843	0.20193	-0.00100	-0.00791
14	-0.56256	0.64063	-0.00156	-0.01542
15	-0.37988	0.14124	0.00049	-0.00011
16	-0.43237	0.25123	-0.00111	-0.00725
17	-0.39986	0.10097	0.00331	-0.00253
18	-0.38133	0.13333	0.00094	0.00113
19	-0.42466	0.13387	-0.00216	-0.00220
20	-0.44328	0.31899	0.00621	-0.00048
ค่าเฉลี่ย	-0.40211	0.1558	-0.000089	-0.0022

ตารางที่ 4.6 สัมประสิทธิ์ความบิดเบี้ยวของเลนส์ของกล้องด้านขวา

การทดลองครั้งที่	ผลการทดลอง			
	k_1	k_2	p_1	p_2
1	-0.41786	0.23128	0.00165	-0.00180
2	-0.45025	0.41636	-0.00285	-0.00038
3	-0.40210	0.17646	0.00073	-0.00131
4	-0.42080	0.22787	0.00160	-0.00035
5	-0.41608	0.23139	-0.00270	-0.00444
6	-0.44721	0.44771	-0.00073	-0.00140
7	-0.39028	0.36623	-0.00189	0.00329
8	-0.39696	0.24802	-0.00186	-0.00417
9	-0.42374	0.43988	-0.00407	0.00770
10	-0.38527	0.19002	-0.00130	0.00106
11	-0.37262	0.04201	-0.00040	0.00338
12	-0.38170	-0.10064	-0.00124	-0.00651
13	-0.45221	0.34297	-0.00332	-0.00374
14	-0.42741	0.23484	-0.00180	-0.00058
15	-0.41612	0.20900	-0.00078	-0.00067
16	-0.43553	0.37591	-0.00109	-0.00241
17	-0.47183	0.44227	0.00250	-0.01074
18	-0.43593	0.33477	0.00140	-0.00308
19	-0.52430	0.60142	-0.01608	0.02124
20	-0.38170	-0.02780	-0.01057	0.00092
ค่าเฉลี่ย	-0.4225	-0.2715	-0.0021	-0.000199

4.3 การหาระยะลึก

ระยะลึก จะหาจากระยะทางระหว่าง จุดมุมของตาราง ดังแสดงในภาพที่ 4.1 และกล้องดิจิทัล

ตารางที่ 4.7 ผลทดลองการหาระยะลึก

ระยะทาง(mm)	ค่าที่วัดได้(mm)	ความผิดพลาด(%)
400	406	1.5000
450	456	1.3333
500	504	0.8000
550	555	0.9091
600	598	0.3333
650	649	0.1538
700	697	0.4286
750	745	0.6667
800	793	0.8750
850	847	0.3529
900	889	1.2222
950	948	0.2105
1000	986	1.4000
1050	1027	2.1905
1100	1093	0.6364
1150	1146	0.3478
1200	1180	1.6667
1250	1247	0.2400
1300	1296	0.3077
1350	1347	0.2222
1400	1384	1.1429
1450	1431	1.3103
1500	1480	1.3333
1550	1541	0.5806

ตารางที่ 4.7(ต่อ) ผลทดลองการหาระยะลึก

ระยะทาง(mm)	ค่าที่วัดได้(mm)	ความผิดพลาด(%)
1600	1576	1.5000
1650	1649	0.0606
1700	1688	0.7059
1750	1757	0.4000
1800	1759	2.2778
1850	1816	1.8378
1900	1864	1.8947
1950	1923	1.3846
2000	1965	1.7500
2050	2064	0.6829
2100	2101	0.0476
2150	2147	0.1395
2200	2212	0.5455
2250	2264	0.6222
2300	2280	0.8696
2350	2381	1.3191
2400	2383	0.7083
2450	2460	0.4082
2500	2520	0.8000
2550	2551	0.0392
2600	2662	2.3846
2650	2764	4.3019
2700	2849	5.5185
2750	2850	3.6364
2800	2909	3.8929
2850	2909	2.0702
2900	3057	5.4138

ตารางที่ 4.7(ต่อ) ผลทดลองการหาระยะลึก

ระยะทาง(mm)	ค่าที่วัดได้(mm)	ความผิดพลาด(%)
2950	3207	8.7119
3000	3210	7.0000

ความผิดพลาดเฉลี่ย ในระยะ 400 – 2550 มิลลิเมตร 0.87 %

ความผิดพลาดเฉลี่ย ในระยะ 2600 – 3000 มิลลิเมตร 4.77 %

บทที่ 5

สรุป

5.1 สรุป

เป้าหมายของโครงการนี้คือการหาวิธีและเขียนโปรแกรมเพื่อการหาระยะลึกจากภาพจากกล้องดิจิทัล ซึ่งในโครงการได้สร้างคลาสใน Visual C++ 3 คลาสคือคลาส CVidCapture เพื่ออ่านภาพจากกล้องดิจิทัล CCalibCamera เพื่อหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องดิจิทัล และ CCalcDepth เพื่อคำนวณหาระยะลึก นอกจากนี้ยังสร้างฟังก์ชัน TrackCorner เพื่อการค้นหาระยะลึกของกระดานหมากรุกเพื่อใช้ค้นหาจุดที่ตรงกันในภาพจากกล้องทั้งสอง จากการหาค่าพารามิเตอร์ของกล้องและใช้ค่าคุณสมบัติในการคำนวณหาระยะลึก พบว่าในช่วงระยะ 40 – 255 เซนติเมตร ค่าที่ได้มีความคลาดเคลื่อนโดยเฉลี่ย 0.87 % ระยะ 260 - 300 เซนติเมตร ค่าความคลาดเคลื่อน โดยเฉลี่ย 4.77 % ซึ่ง

5.2 ข้อเสนอแนะ

- ในการพัฒนาต่อควรจะมีการพัฒนาวิธีการในการหาจุดที่ตรงกันจากกล้องทั้งสองให้ดีขึ้น เพื่อให้สามารถตรวจหาวัตถุต่างๆได้
- สามารถใช้คลาส CCalibCamera และ CCalDepth ในโปรแกรมทางด้านระบบการมองเห็นด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมอื่นได้ เนื่องจากมีการเขียนให้เป็นอิสระจากตัวโปรแกรมหลัก

เอกสารอ้างอิง

- [1] David A.Forsyth and Jean Ponce. Computer Vision A MODERN APPROACH. New Jersey : Pearson Education International. 2003.
-
- [2] Zhengyou Zhang. "A Flexible New Technique for Camera Calibration" [Online]. Available: <http://research.microsoft.com/~zhang/Papers/TR98-71.pdf>
-
- [3] Chris Yang. "Three-dimension Reconstruction from Stereo Extrinsic and Camera Intrinsic Properties" [Online]. Available: <http://member.rogers.com/yanger/project.html>.
-
- [4] นิรุช อำนวยศิลป์. คู่มือการเขียน โปรแกรม Microsoft VisualC++ Version6.กรุงเทพมหานคร: บริษัท ส.เอเชียเพรส(1989)จำกัด. 2542.
-
- [5] Intel Corporation. "OpenCV" [Online]. Available:http://www.sourceforge.net/project/opencv-library/opencvman_old.pdf.

ภาคผนวก ก

การติดตั้งไดเรคเอ็กซ์

ขั้นตอนการติดตั้ง Direct SDK ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. ดาวน์โหลด DirectX SDK (ในการทำโครงใช้ DirectX SDK 9.0) จากเว็บไซต์ www.microsoft.com แล้ว ค้นหาคำว่า directx sdk

รูปที่ 1 การค้นหา directx sdk

2. เลือกลิงค์ที่ต้องการ

Search Results
for directx sdk

Downloads

Free Microsoft products & technologies, service packs, updates, code samples...

Download the DirectX Software Development Kit

Download the complete DirectX 9.0 Software Development Kit, which contains all DirectX 9.0c SDK samples, headers, and DLLs.

<http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyId=124552FF-8363-47FD-8F>

รูปที่ 2 เลือกลิงค์ไปยัง DirectX SDK ที่ต้องการ

3. เลือกดาวน์โหลด

รูปที่ 3 เลือกดาวน์โหลด เพื่อดาวน์โหลด DirectX SDK

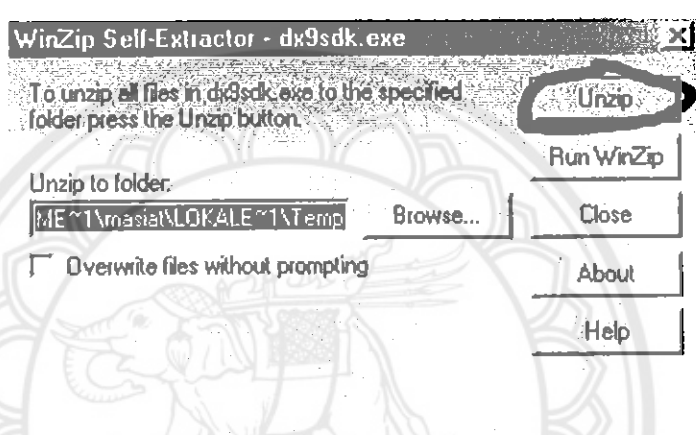
4. ผลลัพธ์ที่ได้จากการดาวน์โหลด

dx9sdk.exe

รูปที่ 4 ผลลัพธ์ที่ได้จากการดาวน์โหลด DirectX SDK

5. ทำการขยายไฟล์ที่ดาวน์โหลดมา

รูปที่ 5 การขยายไฟล์ dx9sdk.exe

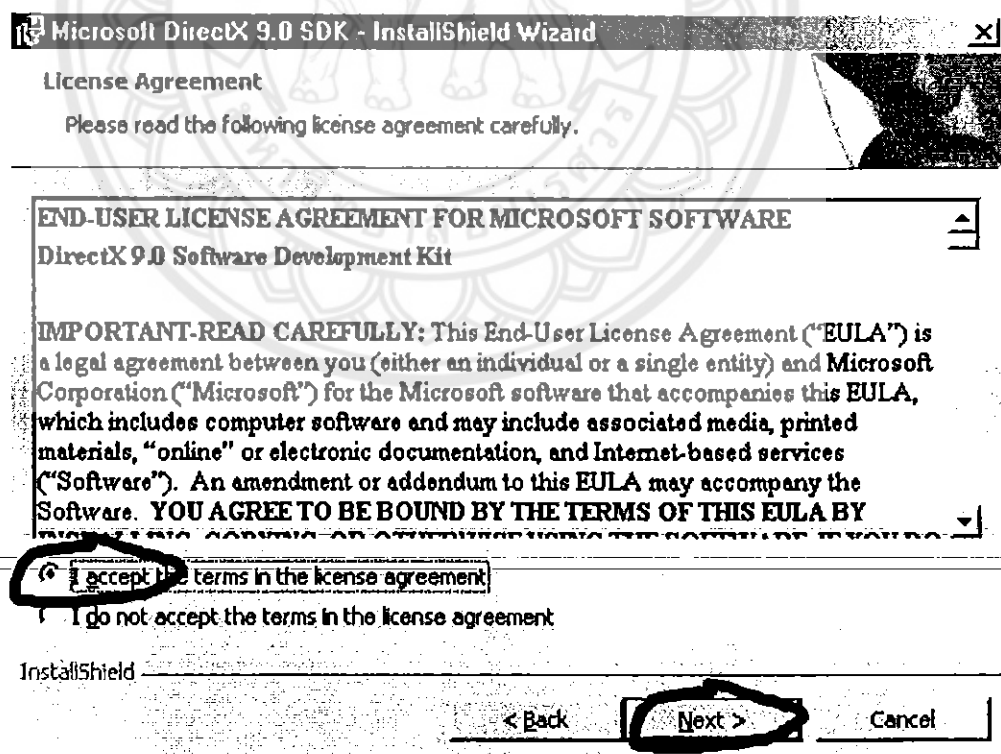
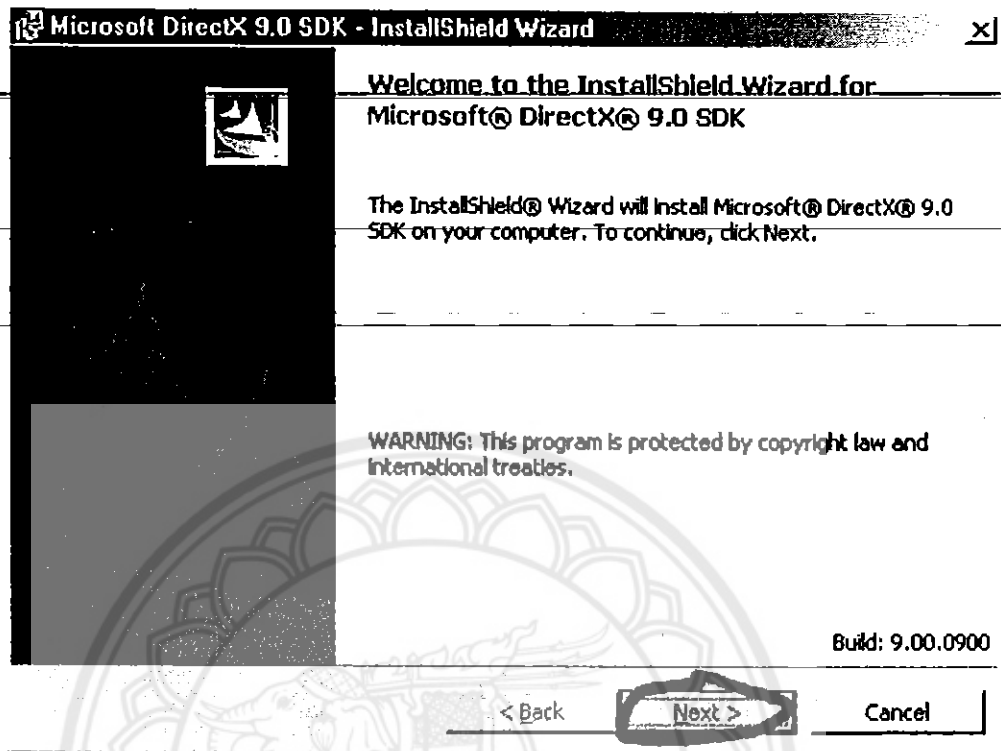
6. เข้าไปในโฟลเดอร์ที่ได้จากการขยาย แล้วคลิกที่ไฟล์ setup.exe

setup.exe

รูปที่ 6 ไฟล์ setup.exe ที่ได้จากการขยายไฟล์ dx9sdk.exe

7. ทำการติดตั้งตามขั้นตอน

Microsoft DirectX 9.0 SDK - InstallShield Wizard

Custom Setup

Select the program features you want installed.

Click on an icon in the list below to change how a feature is installed.

	Feature Description
☐ Install DirectX Runtime	Install DirectX Runtime
☐ Copy DirectX Setup Files	
☐ DirectX Documentation	
☒ DirectX Samples and Source Code	
☐ DirectX Utilities	
☐ DirectX Headers and Libs	
☐ DirectX Redistributable Files	This feature requires 150MB on your hard drive.

Install to:
C:\DXSDK\ Change...

InstallShield

Help | Space | < Back | **Next >** | Cancel

Microsoft DirectX 9.0 SDK - InstallShield Wizard

Runtime Installation Types

Select the type of runtime support you want installed.

DirectX Runtime Support

- Retail
- Debug**

InstallShield

< Back | **Install Now >** | Cancel

Microsoft DirectX 9.0 SDK - InstallShield Wizard

Installing Microsoft® DirectX® 9.0 SDK

The program features you selected are being installed.

Please wait while the InstallShield Wizard installs Microsoft® DirectX® 9.0 SDK. This may take several minutes.

Status:
Copying new files

■■■■■■■■■■

InstallShield

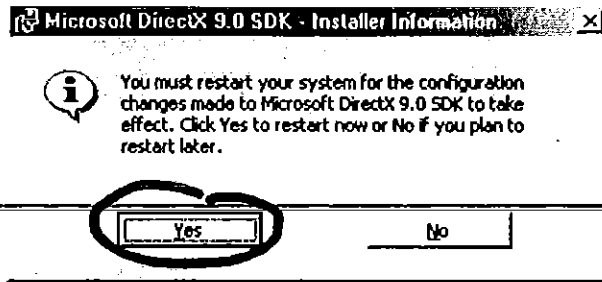
< Back | Next > | Cancel

Microsoft DirectX 9.0 SDK - InstallShield Wizard

InstallShield Wizard Completed

The InstallShield Wizard has successfully installed Microsoft® DirectX® 9.0 SDK. Click Finish to exit the wizard.

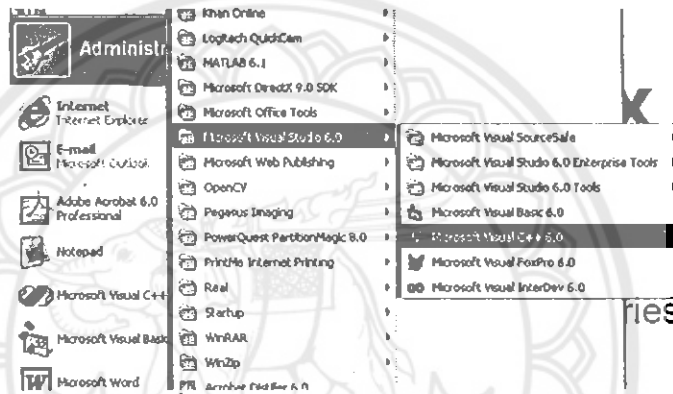
< Back | **Finish** | Cancel

รูปที่ 7 แสดงขั้นตอนการติดตั้ง DirectX SDK

8. - ทำการคอมไพล์ BaseClass เพื่อการใช้งานดังนี้

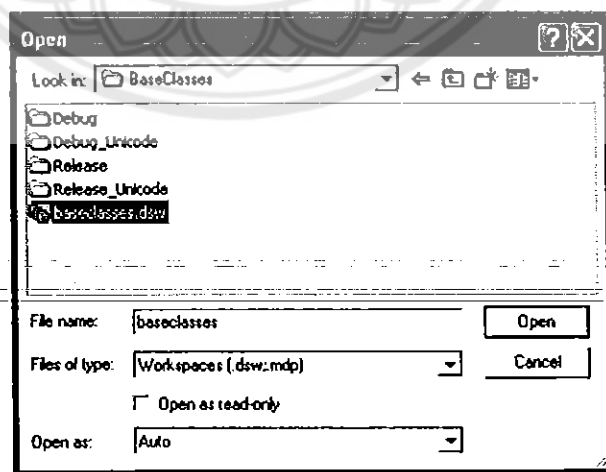
8.1 เปิดโปรแกรม Visual C++ 6.0

รูปที่ 8 เปิดโปรแกรม Visual C++ 6.0

8.2 เปิดไฟล์ BaseClasses.dsw จากโฟลเดอร์ C:\DXSDK\Samples\C++\DirectShow\

BaseClass

รูปที่ 9 เปิดไฟล์ baseclasses.dsw

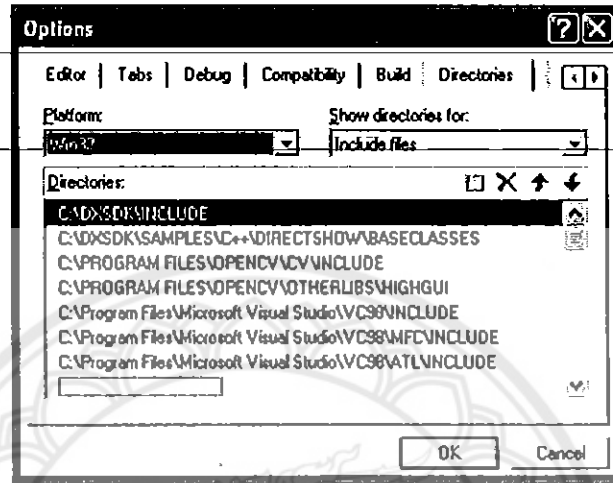
8.2 ทำการ Build ทั้ง Debug mode และ Release mode

9. เซตค่าการใช้งาน Visual C++ ให้สามารถใช้งาน Direct SDK ได้

9.1 ไปที่เมนู Tool->Options->Directories-> Include Files แล้วเพิ่มพาร์ทดังต่อไปนี้

C:\DXSDK\INCLUDE

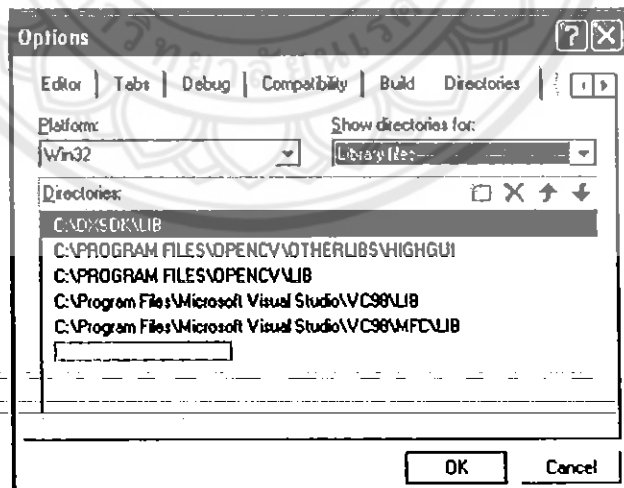
C:\DXSDK\SAMPLES\C++\DIRECTSHOW\BASECLASSES

รูปที่ 10 การเซตค่า Include files ใน Visual C++ 6.0

9.2 ไปที่ 9.1 ไปที่เมนู Tool->Options->Directories-> Library Files แล้วเพิ่มพาร์ทดังต่อไปนี้

C:\DXSDK\LIB

รูปที่ 11 การเซตค่า Library files ใน Visual C++ 6.0

ภาคผนวก ข
การติดตั้งและการทำงาน OpenCV

1. ดาวน์โหลด OpenCV ที่เว็บไซต์ <http://www.sourceforge.net/projects/opencvlibrary> ตามขั้นตอนดังรูป

Latest File Releases

Package	Notes / Monitor	Download
OpenCV courses	-	Download
openAVCSR-win	-	Download
opencv-doc	HOV	Download
opencv-linux	b.	Download
opencv-win	beta	Download

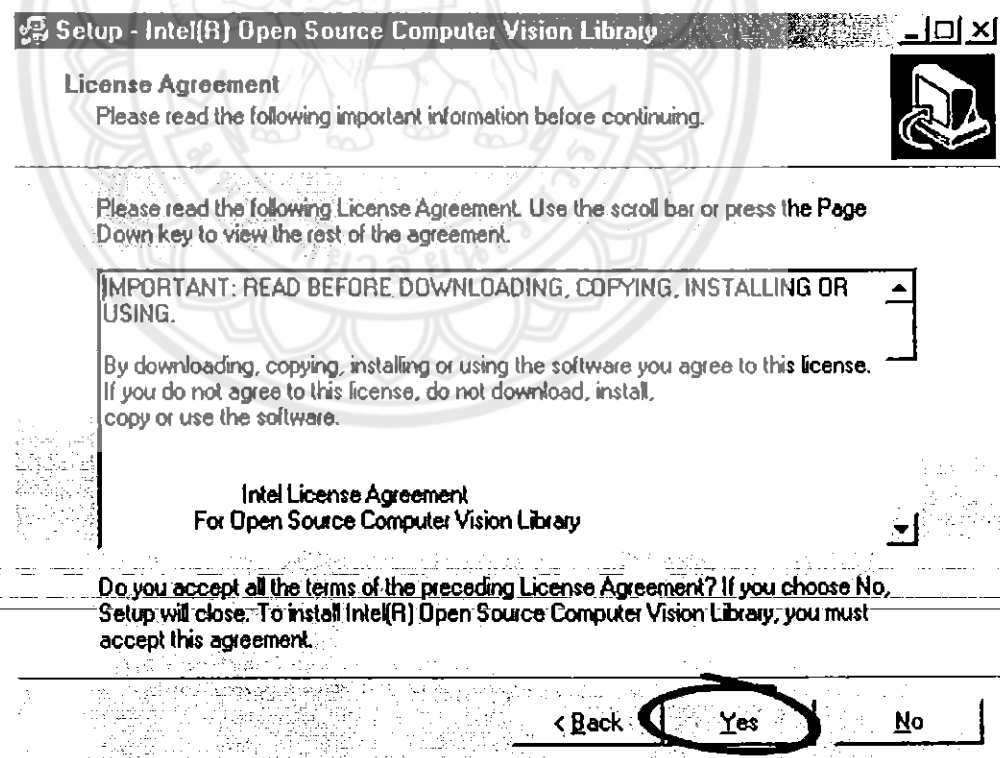
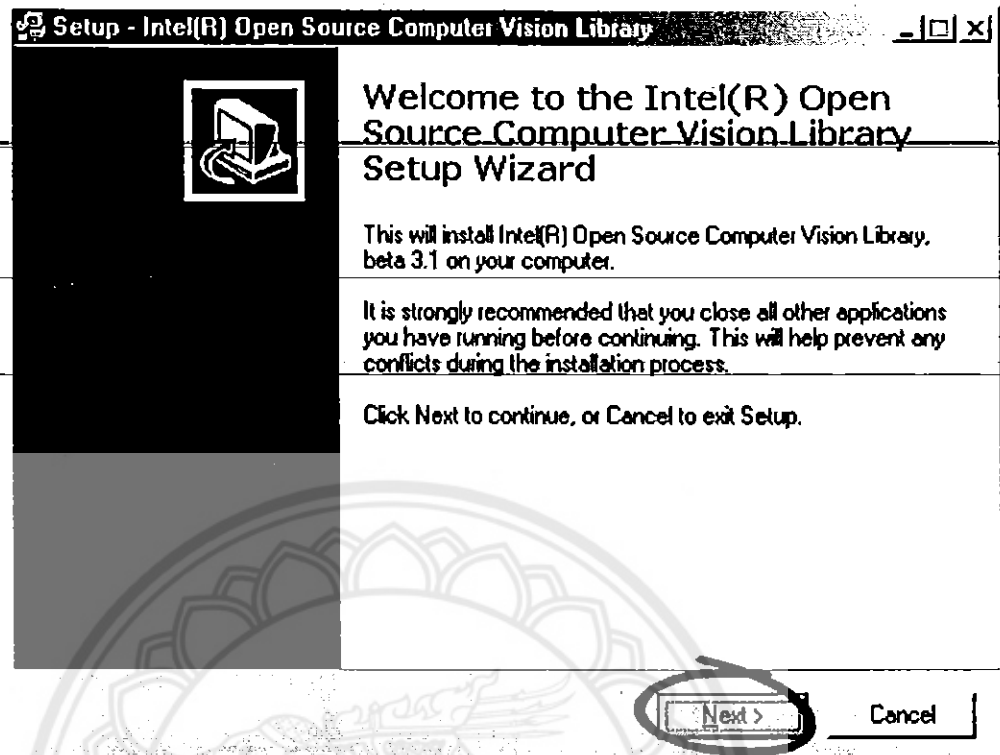
opencv-win

Package	Size	Download
OpenCV_b3.1.exe	18532231	1189
Carte34.avi.zip	4475379	442
chopencv-20030815.tar.gz	1886851	39
opencv_patch_b3_b3.1.zip	3601976	419

Location	Continent	Download
Dublin, Ireland	Europe	18098 kb
Keihanna, Japan	Asia	18098 kb
Phoenix, AZ	North America	18098 kb
Sydney, Australia	Australia	18098 kb
Prague, Czech Republic	Europe	18098 kb

รูปที่ 1 ขั้นตอนการดาวน์โหลด OpenCV

2. เมื่อได้ไฟล์ OpenCv_b3.1.exe มาแล้วให้ทำการติดตั้งตั้งขั้นตอนนี้

Setup - Intel(R) Open Source Computer Vision Library

Select Destination Directory

Where should Intel(R) Open Source Computer Vision Library be installed?

Select the folder where you would like Intel(R) Open Source Computer Vision Library to be installed, then click Next.

C:\Programme\OpenCV

- CA
- Programme
 - A4Tech
 - Adobe
 - Ahead
 - ArcSoft
 - Avance Sound Manager

c: win

The program requires at least 62,6 MB of disk space.

< Back **Next >** Cancel

Setup - Intel(R) Open Source Computer Vision Library

Select Additional Tasks

Which additional tasks should be performed?

Select the additional tasks you would like Setup to perform while installing Intel(R) Open Source Computer Vision Library, then click Next.

Add <...>\OpenCV\bin to the system PATH

< Back **Next >** Cancel

Setup - Intel(R) Open Source Computer Vision Library

Select Start Menu Folder

Where should Setup place the program's shortcuts?

Select the Start Menu folder in which you would like Setup to create the program's shortcuts, then click Next.

OpenCV

- Autostart
- Canon
- CloneCD
- Corel Graphics Suite 11
- Microsoft Office Tools
- misc
- OpenCV
- ScanSoft OmniPage SE
- Sophos Anti-Virus
- WinZip
- Zshahir

< Back **Next >** Cancel

Setup - Intel(R) Open Source Computer Vision Library

Ready to Install

Setup is now ready to begin installing Intel(R) Open Source Computer Vision Library on your computer.

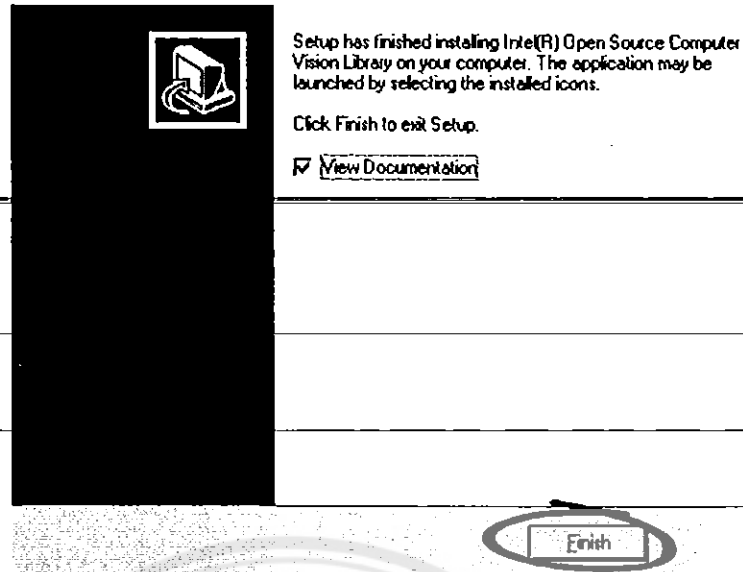
Click Install to continue with the installation, or click Back if you want to review or change any settings.

Destination directory:
C:\Programme\OpenCV

Start Menu folder:
OpenCV

Additional tasks:
Add <...>\OpenCV\bin to the system PATH

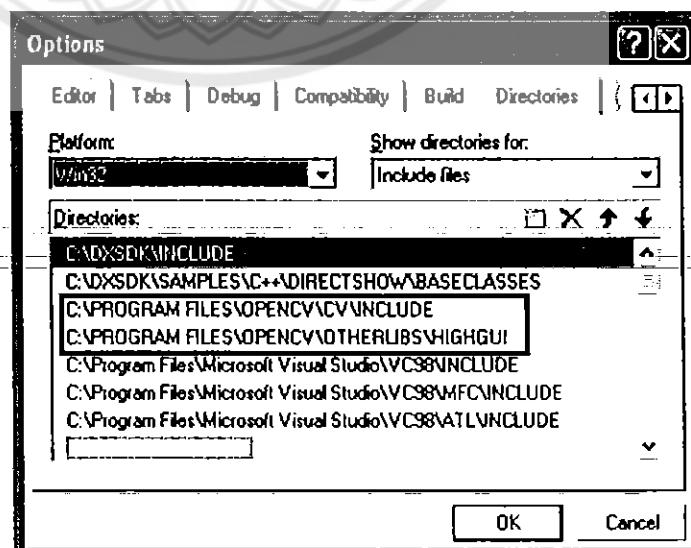
< Back **Install** Cancel

รูปที่ 2 ขั้นตอนการติดตั้ง OpenCV_b3.1.exe

3. ทำการ Build OpenCV เพื่อการใช้งาน ก่อนทำการ Build OpenCV ต้องทำการติดตั้ง DirectX SDK และเซตค่าเพื่อการใช้งานก่อนแล้ว ขั้นตอนการ Build OpenCV มีดังนี้
 - 3.1 เปิดไฟล์ OpenCV.dsw จากโฟลเดอร์ C:\Program File\OpenCV_dsw
 - 3.2 จากเมนูบาร์ เลือก Build->Batch Build->Build
4. การกำหนดค่าใน VisualC++ 6.0 เพื่อการใช้งาน OpenCV
 - 4.1 กำหนดค่า Include files

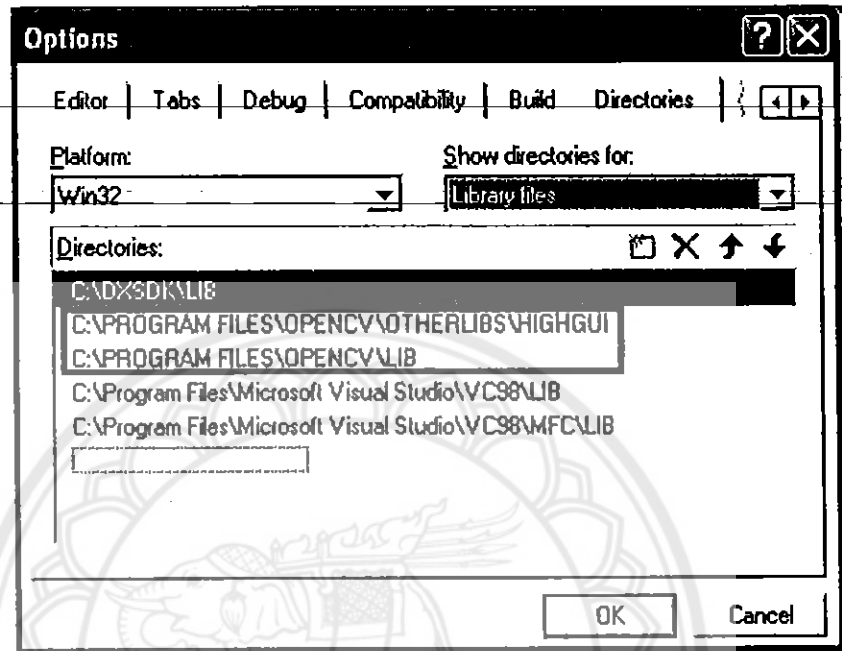
กำหนดพารามิเตอร์ดังรูป

รูปที่ 3 การกำหนด Include files สำหรับ OpenCV

4.2 การกำหนดค่า library files

กำหนดพารามิเตอร์

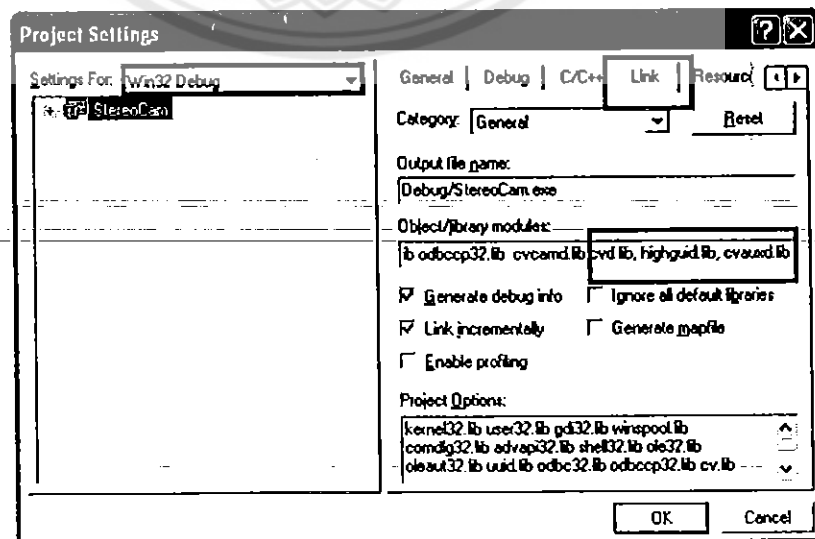

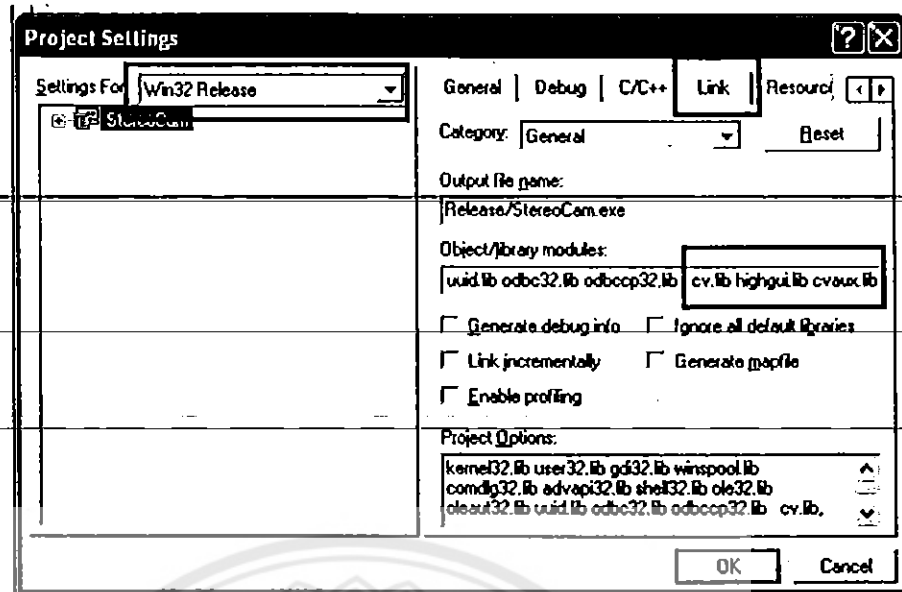
รูปที่ 4 การกำหนด Library files สำหรับ OpenCV

5. การเขียนโปรแกรมเพื่อการใช้งาน OpenCV

5.1 include file "cv.h, cvaux.h, highgui.h" เข้ามาในโปรเจกต์

5.2 จากเมนูบาร์ เลือก Project->Settings-> Links tab แล้วเซตค่าตามรูป

รูปที่ 5 แสดงการเซตค่าการเขียนโปรแกรมเพื่อใช้ OpenCV

ประวัติผู้เขียนโครงการ

ชื่อ นาย บรรเจิด ประทุมหอม
 ภูมิลำเนา 53/1 หมู่ 3 ต.แม่สลิด อ.บ้านตาก จ.ตาก 63120

ประวัติการศึกษา

- จบมัธยมศึกษาจาก โรงเรียนตากพิทยาคม
- ปัจจุบัน กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail : jerd_p@hotmail.com

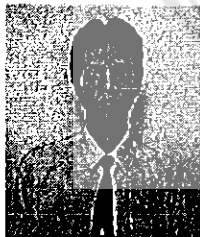

ชื่อ นาย ภาณุพันธ์ ดับปากฟิง
 ภูมิลำเนา 25/1 หมู่ 2 ต.ดอนทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

ประวัติการศึกษา

- จบมัธยมศึกษาจาก โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
- ปัจจุบัน กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail : tosuke_toro@hotmail.com

ชื่อ นาย อนุสรณ์ นาคทองคำ
 ภูมิลำเนา 162 หมู่ 2 ต.พรหมพิราม อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก 65150

ประวัติการศึกษา

- จบมัธยมศึกษาจาก โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
- ปัจจุบัน กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail : foto_toro@hotmail.com